

ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

คำนำ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ให้ความสำคัญประการหนึ่งกับการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ พร้อมไปกับการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ ที่ต้องมีการฉีกกำลังจากทุกภาคส่วน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทัพตั้งแต่ในภาวะปกติ โดยมียุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติเป็นยุทธศาสตร์ความมั่นคงเฉพาะเรื่องรองรับการเตรียมพร้อมของประเทศ เพื่อรับมือกับภัยคุกคามต่างๆ ทั้งที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยกำหนดให้มีแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๐ แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ นโยบายการเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘ และ ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๑) ซึ่งให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อมรองรับใน ๓ ด้าน คือ ด้านสาธารณภัย ด้านภัยจากการสู้รบ และด้านวิกฤตการณ์ความมั่นคง

โดยปัจจุบัน ปัญหาภัยคุกคามมีความซับซ้อน หลากหลาย ละเอียดอ่อน ครอบคลุมเชื่อมโยงหลายมิติ และมีระดับความรุนแรงสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติโดยตรง ในขณะที่กรอบและกติการะหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงไปตามความเป็นพลวัตของโลก ดังนั้น สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติจึงได้มีการทบทวนและจัดทำยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติขึ้นใหม่ เพื่อให้ก้าวทันต่อสถานการณ์ ตลอดจนสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ซึ่งจะเป็นกรอบและทิศทางหลักของประเทศในการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ฉบับนี้ ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๙ คณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติที่ทุกภาคส่วน ตระหนัก เชื่อมั่น พร้อมรับมือ และจัดการความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างบูรณาการ” และกรอบแนวคิดสำคัญจะเน้นในเรื่องการจัดการระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเชิงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ การฉีกกำลังในลักษณะประชารัฐ การเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ การจัดการความเสี่ยงด้วยการเตรียมพร้อมของชาติตั้งแต่ในภาวะปกติและการดำเนินยุทธศาสตร์ฯ ภายใต้กลไกที่ประสาน สอดคล้อง บูรณาการ และส่งเสริมกันอย่างมีเอกภาพ

เนื้อหาของยุทธศาสตร์ฯ แบ่งออกเป็น ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๑) การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ ๒) การเสริมสร้างความเชื่อมั่น ภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วนให้มีความตระหนัก และความเข้มแข็งร่วมกันในลักษณะประชารัฐ ๓) การเสริมสร้างความร่วมมือการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามกับต่างประเทศ และ ๔) การบริหารจัดการยุทธศาสตร์มีการบูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่การปฏิบัติมากขึ้น จึงกำหนดความเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ ควบคู่ไปกับการมีหน่วยงานกำกับประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการองค์ความรู้ของหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนในแต่ละกลยุทธ์ไว้ด้วย

สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในฐานะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ จะร่วมกันขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยนำไปกำหนดแผนงาน โครงการ งบประมาณรองรับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้สามารถพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมของประเทศด้วยการผนึกกำลังทุกภาคส่วนอย่างมีเอกภาพ สามารถเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ลดความเสี่ยง ลดความสูญเสียและผลกระทบ ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

พลเอก

(วัลลภ รักเสนาะ)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
๑. ความนำ	๑
๒. การดำเนินงานเตรียมพร้อมแห่งชาติที่ผ่านมา	๒
๓. การประเมินสถานการณ์ ปัญหา ผลกระทบ และแนวโน้มของภัยคุกคามที่เกี่ยวข้องกับระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ	
๓.๑ ด้านสาธารณภัย	๓
๓.๒ ด้านภัยที่เกิดจากการสู้รบ	๕
๓.๓ ด้านวิกฤตการณ์ความมั่นคง	๖
๔. กรอบแนวคิด	๗
๕. ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)	
๕.๑ วิสัยทัศน์	๘
๕.๒ วัตถุประสงค์	๘
๕.๓ เป้าหมาย	๘
๕.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์	๘
๕.๔.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ	๙
๕.๔.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเชื่อมั่นภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วนให้มีความตระหนักรู้และความเข้มแข็งร่วมกันในลักษณะประชารัฐ	๑๒
๕.๔.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างความร่วมมือการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามกับต่างประเทศ	๑๔
๕.๔.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการยุทธศาสตร์มีการบูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์	๑๖

๖. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	๑๙
๗. ภาคผนวก	๒๑
ภาคผนวก ก ตารางการแบ่งมอบความรับผิดชอบ และความเชื่อมโยงกับ นโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง	๒๓
ภาคผนวก ข กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	๔๗
ภาคผนวก ค นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน ที่เกี่ยวข้องกับ ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ	๕๓
ภาคผนวก ง นิยามศัพท์	๕๙
ภาคผนวก จ อภิธานศัพท์	๖๕
ภาคผนวก ฉ บัญชีคำย่อ	๗๗
ภาคผนวก ช สรุปข้อมูลกราฟฟิก (Infographic) ภาพรวมของยุทธศาสตร์	๘๕

แผนผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2564) กับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนในระดับต่างๆ

ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

๑. ความนำ

ในห้วงที่ผ่านมา ประเทศไทยจัดให้มีการเตรียมพร้อมของประเทศในการรับมือภัยคุกคามต่างๆ ทั้งที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยกำหนดให้มีแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๐ แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ นโยบายการเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘ และยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๑) ซึ่งให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อมใน ๓ ด้าน คือ ด้านสาธารณภัย ด้านภัยจากการสู้รบ และด้านวิกฤตการณ์ความมั่นคง

ในปัจจุบันและในอนาคต ประเทศไทยมีแนวโน้มเผชิญกับภัยคุกคามที่มีความซับซ้อนครอบคลุม เชื่อมโยงหลายมิติ ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้มีการพัฒนาปรับปรุงแผนที่เกี่ยวข้องกับ ๑) ด้านสาธารณภัย คือ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้กำหนดแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อเป็นหลักในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๒) ด้านภัยจากการสู้รบ คือ กระทรวงกลาโหม โดยกรมการสรรพกำลังกลาโหม ได้กำหนดแผนผืนีกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ เพื่อเป็นหลักในการป้องกันประเทศ และ ๓) ภัยด้านวิกฤตการณ์ความมั่นคง อาทิ ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาความมั่นคงทางทะเล และปัญหาโรคอุบัติใหม่ รวมทั้งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ โดยระบุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) เรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และศักยภาพในการป้องกันประเทศ

ยิ่งไปกว่านั้น การเตรียมความพร้อมของประเทศเพื่อรับมือกับภัยคุกคามยังต้องปฏิบัติตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง อาทิ วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๑ กรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓ ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน และ กรอบความคิดริเริ่มนั้นเห็นว่าด้วยการคุ้มครองผู้พลัดถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องดำเนินการทั้งในเรื่องความร่วมมือและการปรับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และมาตรการ ให้สอดคล้องกับกรอบความร่วมมือดังกล่าวด้วย

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในระดับนโยบาย และยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาความมั่นคง และรับผิดชอบโดยตรงในยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๑) จึงได้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ฯ ให้มีความก้าวหน้า

ต่อสถานการณ์ ตลอดจนสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ซึ่งเป็นกรอบและทิศทางหลักของประเทศในการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดแผนงาน โครงการ งบประมาณรองรับ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้สามารถพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมของประเทศด้วยการผนึกกำลังทุกภาคส่วนอย่างมีเอกภาพ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ลดความเสี่ยง ลดความสูญเสีย และผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การดำเนินงานเตรียมพร้อมแห่งชาติที่ผ่านมา

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๑) ได้นำยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่การปฏิบัติ **ในระดับกระทรวงและกรม** โดยกำหนดให้มีโครงการสำคัญ (Flagship Project) ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านความมั่นคงภายใต้นโยบายรัฐบาล ๓ โครงการ คือ ๑) โครงการพัฒนาระบบบัญชาการเหตุการณ์ ๒) โครงการจัดทำแผนรองรับและอำนวยการขับเคลื่อนของหน่วยงานด้านสาธารณสุขและการป้องกันประเทศ และ ๓) โครงการเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ พร้อมไปกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่การปฏิบัติ **ในระดับพื้นที่** ซึ่งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคเอกชน รวมทั้งการบรรจุเนื้อหายุทธศาสตร์ฯ ไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ผลการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ที่สำคัญ คือ การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (Crisis Management Exercise: C-MEX) ดำเนินการมาแล้วตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นการฝึกซ้อมจัดการภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างบูรณาการ โดยเชื่อมโยงกับการฝึกซ้อมของหน่วยงานต่างๆ และส่งผลให้ทุกหน่วยงาน ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่เข้าร่วมการฝึกฯ มีความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ ทักษะ และสามารถปฏิบัติตามเป้าหมายของการฝึกฯ ได้อย่างครบถ้วน ตลอดจนนำไปพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการเตรียมพร้อมของประเทศให้ดียิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

- ๑) **ด้านการบริหารจัดการ** ยังประสบปัญหาการประสานงานของหน่วยงานในทุกระดับ ทั้งภายในและระหว่างหน่วยงาน ตลอดจนกับภาคเอกชนและภาคประชาชน ที่ขาดการบูรณาการแผนงาน/โครงการรองรับยุทธศาสตร์ฯ อย่างแท้จริง รวมทั้งหน่วยงานในระดับจังหวัดยังไม่สามารถกำหนดแผนยุทธศาสตร์รองรับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติที่เชื่อมโยงกันและเป็นการเฉพาะได้
- ๒) **ด้านกฎหมาย** ยังพบปัญหาและอุปสรรคการบูรณาการกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่แตกต่างกันของหน่วยงานแต่ละระดับ ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติ และ ๓) **ด้านงบประมาณ**

ยังพบปัญหาและอุปสรรคเรื่องระเบียบการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานที่มีหลายขั้นตอน ทำให้การแก้ไขปัญหาล่าช้า รวมทั้งคำของบประมาณด้านการเตรียมพร้อมยังไม่ได้รับการให้ความสำคัญไว้ในลำดับต้น

๓. การประเมินสถานการณ์ ปัญหา ผลกระทบ และแนวโน้มของภัยคุกคามที่เกี่ยวข้องกับระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

โลก ภูมิภาค และประเทศกำลังเผชิญกับปัญหาภัยคุกคามที่มีลักษณะเชื่อมโยงและซับซ้อน ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของมนุษยชาติในวงกว้าง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังนั้น การจัดทำยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) จึงให้ความสำคัญกับการประเมินสถานการณ์ ปัญหา ผลกระทบ และแนวโน้มของภัยคุกคามที่เชื่อมโยงกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศและเกี่ยวข้องกับระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ด้านหลัก ดังนี้

๓.๑ ด้านสาธารณภัย

สถานการณ์ภาพรวม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ทำให้เกิดภาวะลมฟ้าอากาศสุดโต่ง (Extreme Weather) ที่รุนแรงขึ้นและถี่ขึ้น ระดับน้ำทะเลของโลกสูงขึ้น และเกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่ เช่น เกิดภาวะหนาวจัดในฤดูหนาว และแล้งจัดในฤดูร้อน การเกิดพายุหมุน การกัดเซาะชายฝั่งทะเล น้ำป่าไหลหลาก การเกิดอุทกภัยขนาดใหญ่ ปัญหาดินโคลนถล่ม เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีภัยพิบัติที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ อาทิ แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ ภูเขาไฟระเบิด ไฟป่า และหมอกควัน ซึ่งล้วนเป็นสาธารณภัยที่มนุษยชาติจะต้องเผชิญในปัจจุบัน และมีแนวโน้มมากขึ้นในอนาคต

ผลกระทบภาพรวม จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เกิดความเสียหายในวงกว้างต่อสังคมและชุมชน ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยในเชิงปริมาณพบว่า อุณหภูมิจะเพิ่มขึ้น ๑.๑ – ๖.๔ องศาเซลเซียส ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๖๓ ทำให้เกิดสภาวะอากาศแปรปรวนและสภาพอากาศเลวร้ายบ่อยครั้ง ส่งผลกระทบในวงกว้างทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สร้างความเสียหายต่อประเทศต่างๆ มูลค่าหลายพันล้านบาท และในเชิงคุณภาพพบว่า เกิดการขาดแคลนน้ำในบางภูมิภาค ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น การเปลี่ยนแปลงของผลิตผลทางการเกษตร ความเสียหายทางเศรษฐกิจมูลค่ามหาศาล การเสียชีวิตเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาทางจิตใจ การสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตบางชนิด รวมทั้งการกลายพันธุ์และแพร่กระจายของเชื้อโรคชนิดใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ที่สำคัญยังไม่สามารถคาดการณ์แน่ชัดได้ว่าแต่ละภูมิภาคบนโลกจะเกิดภัยแตกต่างกันอย่างไร ประเทศต่างๆ จึงต้องเข้ามามีส่วนร่วมหามาตรการลดความเสี่ยง (Risk Reduction) การป้องกัน (Prevention) การบรรเทา (Mitigation) และการปรับตัว

(Adaptation) ภายใต้กรอบการดำเนินการหลักที่สำคัญ ได้แก่ ๑) วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (The 2030 Agenda for Sustainable Development) ๒) กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) และพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) ๓) กรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓ (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030: SFDRR) ๔) ปฏิญญากรุงเทพว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๕๗ (The Bangkok Declaration on Disaster Risk Reduction in the Asia – Pacific 2014) ๕) ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response: AADMER) และ ๖) วาระความมั่นคงทางสุขภาพของโลก (Global Health Security)

แนวโน้มภาพรวม จะมีความซับซ้อนและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากอุณหภูมิโลกมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้โอกาสการเกิดสาธารณภัยอันเนื่องมาจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงยังคงมีสูง นอกจากนี้ องค์การสหประชาชาติ คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ ประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นมากกว่าหนึ่งเท่าตัว จากปัจจุบันที่มีประชากรอยู่ประมาณ ๗,๒๐๐ ล้านคน ซึ่งจะทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรตอบสนองความต้องการในการบริโภคที่ไร้ขีดจำกัดของมนุษย์ เป็นเหตุให้ระบบนิเวศถูกทำลายลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ เช่น การเพิ่มการแข่งขันทางทรัพยากรระหว่างประเทศ การอพยพของผู้คนจำนวนมากจากพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบหนักสุด ความท้าทายต่อการรวมตัวกันของประเทศสำคัญเนื่องมาจากระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น และผลต่อเนื่องจากปัจจัยต่างๆ ดังกล่าว ทำให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดการสู้รบกันขึ้น รวมทั้งภัยพิบัติบางประการที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ ยังเป็นปัญหาที่ต้องมีการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ให้รัดกุม และบริหารจัดการภัยตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และการฟื้นฟูเยียวยาหลังภัยพิบัติทั้งในเชิงกายภาพและจิตใจต่อไป

กรณีของประเทศไทย จากผลกระทบของสถานการณ์และแนวโน้มในภาพรวม ทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับสาธารณภัย ซึ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้งและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้รับความเสียหายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตในภาพรวม โดยเฉพาะจากเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผู้เสียชีวิตจำนวนถึง ๕,๓๙๕ คน เหตุการณ์มหาอุทกภัย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับความเสียหายสูงถึง ๑.๔๔ ล้านล้านบาท สถานการณ์ภัยแล้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้รับความเสียหายสูงถึง ๓ พันล้านบาท จึงทำให้เกิดการตื่นตัวในเชิงนโยบายของรัฐ ความตระหนักรู้ของสาธารณชน ระบบอาสาสมัคร ระบบการจัดการสาธารณภัยและการบริหาร

จัดการในภาวะฉุกเฉินของประเทศให้มีการพัฒนาก้าวหน้าขึ้น ในขณะที่แนวโน้มสาธารณสุขระยะต่อไป จะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ดังนั้น ระบบการจัดการสาธารณสุขจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาระบบการทำงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีการ บูรณาการกันอย่างมีเอกภาพ พร้อมไปกับการพัฒนาองค์ความรู้ การจัดการระบบฐานข้อมูล ด้านสาธารณสุข และสร้างความตระหนักรู้ ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการเตรียมพร้อม รับมือกับสาธารณสุข

๓.๒ ด้านภัยที่เกิดจากการสู้รบ

สถานการณ์ภาพรวม ถึงแม้สถานการณ์ภัยที่เกิดจากการสู้รบจะมีแนวโน้มลดลง แต่ก็ยังดำรงอยู่และมีความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพราะเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย ทางประวัติศาสตร์ การเมือง สังคม วัฒนธรรม ความขัดแย้งด้านอาณาเขตแบบรัฐต่อรัฐ ทั้งด้าน อาณาเขตทางบก การอ้างสิทธิทับซ้อนทางทะเล และภูมิรัฐศาสตร์ อาทิ การพัฒนาด้านนิวเคลียร์ ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี การประกาศ “เขตแสดงตนเพื่อการป้องกันทางอากาศ ในทะเลจีนตะวันออก” (Air Defense Identification Zone: ADIZ) เหนือทะเลจีนตะวันออก ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน ครอบคลุมพื้นที่พิพาทระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศญี่ปุ่น กรณีหมู่เกาะเตียวหยู/เซนกากุ และพื้นที่สถานีวิจัยของสาธารณรัฐเกาหลี ความขัดแย้งกรณีการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะสแปรตลีย์และพาราเซลของหลายประเทศ ทำให้เกิดปัญหาข้อพิพาทและความขัดแย้งระหว่างประเทศที่สำคัญจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการผลิตอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ผลกระทบภาพรวม ภัยที่เกิดจากการสู้รบจะทำให้เกิดผลกระทบทั้งโดยตรง และโดยอ้อม โดยตรงทำให้มีผู้เสียชีวิตและความเสียหายต่อทรัพย์สิน เกิดปัญหาความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ รวมทั้งเกิดผู้ลี้ภัยจากสงครามและการสู้รบที่นำไปสู่การอพยพข้ามพรมแดน กลายเป็นปัญหาคนพลัดถิ่นที่ประเทศปลายทางต้องเผชิญกับปัญหามากขึ้น โดยอ้อมทำให้เกิด ความระส่ำระสายทางการเมือง การดำเนินกิจกรรมทางสังคมมีความโกลาหล เกิดปัญหา อาชญากรรมทางสังคม เศรษฐกิจหยุดชะงักจากการที่ประชาชนและนักลงทุนขาดความเชื่อมั่น เกิดภาวะยากจน และส่งผลกระทบต่อจิตใจในระยะยาว

แนวโน้มภาพรวม ภูมิภาคและโลกยังเผชิญกับปัจจัยที่นำไปสู่การสู้รบได้ อาทิ การผลิตและสะสมอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง การจัดหาอาวุธเพื่อแสดงแสนยานุภาพ ทางทหารในการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของแต่ละประเทศ การแข่งขันทางเศรษฐกิจที่นำไปสู่ การแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด การแข่งขันและการขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ

ในแต่ละภูมิภาคของโลก ความขัดกันของความเชื่อและลัทธิอุดมการณ์ อย่างไรก็ตาม แนวโน้ม
ภัยจากการสู้รบยังมีอัตราการเกิดต่ำ แต่มีความเสี่ยงสูง จึงเป็นสถานการณ์ที่ไม่สามารถวางใจได้

กรณีของประเทศไทย ปัจจัยเสี่ยงที่เป็นเหตุของความขัดแย้งนำไปสู่
ภัยจากการสู้รบที่สำคัญ คือ ปัญหาข้อพิพาททางเขตแดนหลายพื้นที่กับประเทศรอบบ้าน
มีโอกาที่จะเกิดความขัดแย้งและการกระทบกระทั่งได้ ที่ผ่านมามีเหตุการณ์สู้รบบ้าง แต่สามารถแก้ไข
ปัญหาได้ด้วยการใช้หลักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ข้อกฎหมาย หลักมนุษยธรรม และ
การประนีประนอม อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงประสบปัญหาผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบ
จากประเทศรอบบ้าน

๓.๓ ด้านวิกฤตการณ์ความมั่นคง

สถานการณ์ภาพรวม สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์
และเข้าสู่โลกดิจิทัล เกิดปรากฏการณ์ของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีความหลากหลาย ซับซ้อน
ข้ามพรมแดน และรุนแรงมากยิ่งขึ้น ครอบคลุมทั้งตัวแสดงที่เป็นรัฐและมีใช้รัฐ อาทิ การแพร่ขยาย
ของอาวุธทำลายล้างสูง เครือข่ายการก่อการร้ายสากล องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ การก่อวินาศกรรม
การก่อจลาจล ความมั่นคงทางทะเล ความมั่นคงทางไซเบอร์ ความมั่นคงทางอวกาศ ความมั่นคง
ทางพลังงาน ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการโจรกรรมข้อมูล
ทางการเงินการธนาคารและข้อมูลหน่วยงานราชการ การเผชิญกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่เป็น
ความท้าทายต่อการพัฒนาวิธีการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ การผลิตยา หรือวัคซีน
เพื่อค้นหา ป้องกัน ควบคุม และรักษาโรค รวมไปถึงภัยคุกคามอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดวิกฤตการณ์
ความมั่นคงในหลายมิติ ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

ผลกระทบภาพรวม ปัญหาวิกฤตการณ์ความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม
รูปแบบใหม่ส่งผลกระทบทั้งโดยตรงและโดยอ้อมในทุกระดับ โดยตรงทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตและ
ทรัพย์สิน สิทธิและเสรีภาพการดำรงชีวิตที่เป็นปกติของประชาชน โดยอ้อมทำให้เกิดภาวะ
ของความหวาดระแวง ความรู้สึกไม่มั่นคง การสูญเสียความเชื่อมั่นของทุกภาคส่วน ตลอดจน
เกิดความถดถอยในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของโลก

แนวโน้มภาพรวม ปัญหาที่เกิดจากวิกฤตการณ์ความมั่นคงทั้งในระดับโลก
ระดับภูมิภาค และระดับประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในเชิงปริมาณและมีรูปแบบที่ซับซ้อน
หลากหลาย โดยเฉพาะวิกฤตการณ์ที่เกิดจากการก่อการร้ายและการก่อวินาศกรรมในลักษณะ
เครือข่ายปฏิบัติการข้ามพรมแดน และโรคอุบัติใหม่ ผสมกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและ
เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว จะยิ่งทำให้วิกฤตการณ์ความมั่นคงแพร่กระจาย
อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว ซับซ้อน และยากต่อการติดตามแก้ไขปัญหา

กรณีของประเทศไทย กำลังเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่น่าไปสู่วิกฤตการณ์ความมั่นคงในหลายเรื่อง ตัวอย่างที่สำคัญ เช่น ความรุนแรงที่เกิดจากการก่อวินาศกรรม และการก่อการร้าย การโจมตีทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ปัญหาแรงงานต่างด้าว การค้ายาเสพติด การฟอกเงิน โรคอุบัติใหม่ และความเห็นต่างทางการเมืองที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งและความรุนแรง เป็นต้น โดยที่สภาพภูมิรัฐศาสตร์ของประเทศไทยเป็นศูนย์กลางคมนาคม ทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศไทยจึงมีความเสี่ยงต่อการเป็นประเทศทางผ่าน การเป็นแหล่งซ่อนสุม แหล่งพักพิง หรือเป็นฐานสั่งการของอาชญากรเพื่อกระทำความผิดในประเทศอื่น

๔. กรอบแนวคิด

จากผลการดำเนินการเตรียมพร้อมแห่งชาติที่ผ่านมา การประเมินสถานการณ์ และปัญหาของระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ชี้ให้เห็นว่าให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีกรอบแนวคิด เพื่อเป็นทิศทางหลักในการดำเนินงาน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานสำคัญ เพื่อให้เกิดการบูรณาการการเตรียมพร้อมแห่งชาติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ มีระบบภูมิคุ้มกัน และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อเป็นหลักในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านมาให้พร้อมรองรับผลกระทบและแนวโน้มของภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่าง ทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๔.๑ การจัดการระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติต้องใช้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
ในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์

๔.๒ การผนึกกำลังทุกภาคส่วนเพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติในลักษณะประชารัฐ
ที่มีความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

๔.๓ การเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการเตรียมพร้อมแห่งชาติ
ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ภายในกรอบประชาคมอาเซียน
และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

๔.๔ การจัดการความเสี่ยงด้วยการเตรียมพร้อมของชาติตั้งแต่ในภาวะปกติ
โดยมีการป้องกัน รับมือ และลดผลกระทบจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

๔.๕ การดำเนินยุทธศาสตร์ฯ ภายใต้กลไกที่ประสาน สอดคล้อง บูรณาการ และ
ส่งเสริมกันอย่างมีเอกภาพ ทันท่วงที และยั่งยืน

๕. ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

๕.๑ วิสัยทัศน์

“ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติที่ทุกภาคส่วน ตระหนัก เชื่อมัน พร้อมรับมือ และจัดการความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างบูรณาการ”

๕.๒ วัตถุประสงค์ (๔ ข้อ)

๕.๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ให้เป็นทิศทาง และแนวทางหลัก ในการเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ จากการเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ

๕.๒.๒ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่น ภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วน ให้มีความตระหนัก และมีความเข้มแข็ง พร้อมสนับสนุนการเตรียมพร้อมของชาติร่วมกัน ในลักษณะประชารัฐ

๕.๒.๓ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการเตรียมพร้อมรับมือ ภัยคุกคาม

๕.๒.๔ เพื่อให้การบริหารจัดการยุทธศาสตร์เกิดการบูรณาการและผนึกกำลัง ทุกภาคส่วนในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์อย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ

๕.๓ เป้าหมาย

ทุกภาคส่วนมีความตระหนัก เชื่อมัน มีภูมิคุ้มกัน และพร้อมเข้ามาผนึกกำลัง ในการป้องกัน (Prevention) การเตรียมพร้อม (Preparedness) การบริหารจัดการขณะเกิดเหตุ (Response) การฟื้นฟู (Recovery) การลดผลกระทบ (Mitigation) การปรับตัว (Adaptation) และการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ (Threat Risk Reduction) ภายใต้การบริหาร จัดการเชิงรุกแบบเบ็ดเสร็จ (Proactive Comprehensive Management) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันท่วงที และยั่งยืน

๕.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ (๔ ข้อ)

เพื่อให้ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติไว้ ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ ๑) การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและ จัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ ๒) การเสริมสร้างความเชื่อมั่น ภูมิคุ้มกัน และศักยภาพ ของทุกภาคส่วน ให้มีความตระหนักและความเข้มแข็งร่วมกันในลักษณะประชารัฐ ๓) การเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคาม และ ๔) การบริหารจัดการยุทธศาสตร์มีการบูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์

**๕.๔.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อม
แห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ**

๑) เป้าประสงค์ (๕ ข้อ)

(๑) หน่วยงานระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง

(๒) หน่วยงานระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น มีการเตรียมพร้อมข้อมูล ทรัพยากร และบัญชีบุคลากรภาครัฐ อาสาสมัคร ที่สอดคล้องกับประเภทของภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน

(๓) การพัฒนาแนวทางบูรณาการฐานข้อมูลและเครือข่ายข้อมูล ความมั่นคงเพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และระบบคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อให้สามารถใช้สนับสนุนการอำนวยความสะดวกและประสานการบริหารจัดการภัยและสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันของหลายหน่วยงาน

(๔) การมีหลักสูตรและคู่มือสำหรับหน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้พร้อมเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงภัย

(๕) หน่วยงานระดับกระทรวง กรม จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการฝึกอบรมและฝึกซ้อมภายในและระหว่างหน่วยงาน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชน

๒) ตัวชี้วัด (๕ ข้อ)

(๑) จำนวนหน่วยงานระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น กำหนดแผน แผนงาน โครงการ และงบประมาณ รองรับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ อย่างชัดเจน

(๒) จำนวนหน่วยงานระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น มีการเตรียมพร้อมข้อมูล ทรัพยากร และบัญชีบุคลากรภาครัฐ อาสาสมัคร ที่สอดคล้องกับประเภทของภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่

(๓) ความถี่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้ามาแลกเปลี่ยนและปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัยในการบูรณาการฐานข้อมูลและเครือข่ายข้อมูลความมั่นคงเพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และระบบคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ

(๔) จำนวนหน่วยงานระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น กำหนดหลักสูตรและคู่มือในการเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ

(๕) ระดับความสำเร็จของการบูรณาการการฝึกการบริหาร
วิกฤตการณ์ระดับชาติระหว่างหน่วยงานหลักภายใต้ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ

๓) กลยุทธ์ (๙ กลยุทธ์)

(๑) พัฒนา ทบทวน และปรับปรุง นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน
แผนฉุกเฉิน แผนเผชิญเหตุ แนวทางปฏิบัติ หลักสูตร และ คู่มือ ให้พร้อมเผชิญกับภาวะ
ไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ โดยกำหนดเรื่องการลดความเสี่ยง การป้องกัน
การลดผลกระทบ การตอบสนอง และการฟื้นฟูเยียวยาทางกายภาพและจิตใจ ให้สามารถประสาน
แผนการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ
ขณะเกิดเหตุ และภายหลังเกิดเหตุ รวมทั้งให้หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบแผนการสนับสนุน
การปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) แผนเตรียมพร้อมภายใต้แผนฉันทกกำลังและทรัพยากร
เพื่อการป้องกันประเทศ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน และภาคประชาชน
ได้ประสานและจัดเตรียมทรัพยากร เครื่องมือ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ บุคลากร
ให้พร้อมเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่เกิดขึ้น

(๒) พัฒนาและเชื่อมโยงระบบการแจ้งเตือน เฝ้าระวัง ทั้งทางบก
ทางทะเล ทางอากาศ โดยจัดระบบการแจ้งเตือนเฝ้าระวังของคนและชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัย
พื้นที่ชายแดน ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ พื้นที่ในเขตเมืองใหญ่ และเผยแพร่ข้อมูล
ข่าวสารให้ทั่วถึงและสม่ำเสมอ ตลอดจนทำการทดสอบระบบการแจ้งเตือนและระบบ
การเฝ้าระวังภัย โดยนำความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาสนับสนุน

(๓) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการสื่อสารกลางของประเทศ
ทั้งระบบการสื่อสารหลักและสื่อสารสำรอง โดยมีฐานข้อมูลและบัญชีทรัพยากรด้านการสื่อสาร
กำหนดเลขหมายฉุกเฉินเลขหมายเดียวทั่วประเทศ (Emergency Call Number) รวมทั้งสนับสนุน
การใช้ความถี่วิทยุกลาง ในกรณีประเทศเกิดวิกฤตการณ์ เพื่อให้สามารถใช้ได้ในทุกสถานการณ์
อย่างทันทั่วถึง โดยเฉพาะสำหรับผู้บริหารประเทศและหัวหน้าหน่วยงานระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค
และส่วนท้องถิ่น ในการประสานสั่งการ ทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และภายหลังเกิดเหตุ

(๔) พัฒนาและเสริมสร้างการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และ
การจัดการข่าวสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและระงับข่าวลือ รวมทั้งเผยแพร่ความรู้แก่
ประชาชนตั้งแต่ในภาวะปกติ เพื่อให้ประชาชนสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ
โดยเฉพาะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น
สถานศึกษา ได้เข้ามามีบทบาทในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนทั่วไปและ
ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยความมั่นคงและสาธารณภัย รวมทั้งจัดให้มีระบบข้อมูลร่วม

(Joint Information System) และศูนย์ข้อมูลร่วม (Joint Information Center: JIC) ที่สอดคล้องกับแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) ส่วนงานการประชาสัมพันธ์และการจัดการข้อมูลข่าวสาร

(๕) ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนให้หน่วยงานรัฐ เอกชน และทุกภาคส่วนสนธิกำลังระหว่างหน่วยงานตั้งแต่ในภาวะปกติ โดยเฉพาะหน่วยงานของรัฐให้มีการจัดเตรียมหน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจ เพื่อให้พร้อมเผชิญสถานการณ์และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานและผู้ประสบภัยได้อย่างทันทั่วทั้งที่ในแต่ละประเภทภัยและแต่ละระดับความรุนแรงของภัย เช่น ชุดเผชิญเหตุสถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Response Team: ERT) ทีมกู้ภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย (HazMat Team) หน่วยทำลายล้างวัตถุระเบิด (ทลร.) (Explosive Ordnance Disposal: EOD) ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ระดับตติยภูมิ (Medical Emergency Response Team: MERT) ชุดแพทย์สนาม หน่วยโรงพยาบาลสนาม รถครีวสนาม หน่วยพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล ชุดควบคุมฝูงชน ชุดรักษาความสงบเรียบร้อย และควบคุมเส้นทางการจราจรในภาวะไม่ปกติ ข้อมูลดาวเทียมและภูมิสารสนเทศ เป็นต้น

(๖) สนับสนุนการนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติเข้ามาสนับสนุนภารกิจนอกเหนือจากสงคราม (Military Operation other than War) โดยเฉพาะการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ โดยจัดเตรียมทรัพยากรและกำลังพลให้มีความเหมาะสมโดยไม่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานภารกิจตามแผนป้องกันประเทศ

(๗) พัฒนาและสนับสนุนการบูรณาการฐานข้อมูลและเครือข่ายข้อมูลความมั่นคงเพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติ เพื่อให้มีฐานข้อมูลกลางรองรับการบริหารจัดการภัยคุกคามทุกรูปแบบในการสนับสนุนการดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมให้มีการจัดทำบันทึกความตกลงความร่วมมือการแลกเปลี่ยนข้อมูลความมั่นคงเพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติ รวมทั้งสนับสนุนคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อให้เป็นช่องทางการประสานติดต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรระหว่างหน่วยงานด้านสาธารณภัย

(๘) พัฒนาและส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติในสถาบันการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรและคู่มือสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยจัดการประชุม อบรม สัมมนา และกิจกรรม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถประสานการทำงานร่วมกัน โดยพร้อมผนึกกำลังในการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ตั้งแต่ก่อนเกิด ขณะเกิด และภายหลังเกิดเหตุ

(๙) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมและการฝึกซ้อมในการทดสอบแผน แนวทางปฏิบัติของระบบบัญชาการเหตุการณ์ให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติงานภาคสนาม เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในแต่ละสถานการณ์จำลอง ผู้บริหารระดับสูงได้ให้ความสำคัญและเข้าร่วมการฝึกอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติที่ต้องมีการบูรณาการแผนด้านความมั่นคงและสาธารณภัยอย่างสม่ำเสมอ ทั้งภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระดับกระทรวง/กรม และระดับชาติ โดยจัดทำหลักสูตร คู่มือการฝึก (คู่มือกลาง คู่มือระดับจังหวัด คู่มือระดับชุมชนท้องถิ่น) และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

๕.๔.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเชื่อมั่น ภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วนให้มีความตระหนัก และความเข้มแข็งร่วมกันในลักษณะประชารัฐ

๑) เป้าประสงค์ (๔ ข้อ)

(๑) การทำงานเชิงบูรณาการในลักษณะประชารัฐที่ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมและทำงานร่วมกัน เพื่อจัดการความเสี่ยง การป้องกัน ลดผลกระทบ และเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทุกรูปแบบ

(๒) ทุกภาคส่วนมีความเชื่อมั่นในระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ บนพื้นฐานของการมีจิตสำนึกด้านความมั่นคง (Security Mind) และจิตสำนึกด้านความปลอดภัย (Safety Mind)

(๓) ผู้บริหารและบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ตลอดจนภาคประชาชน มีความรู้ ความตระหนัก และความเข้าใจในระบบการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือน และการบัญชาการเหตุการณ์จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

(๔) ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนทุกระดับ สามารถเข้าถึงข้อมูล ทรัพยากร และข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างทันท่วงที

๒) ตัวชี้วัด (๔ ข้อ)

(๑) จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีแผนงานในการทำงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐ สมาคม มูลนิธิ องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรสาธารณกุศล ในการจัดการความเสี่ยงและเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

(๒) จำนวนของผู้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีจิตสำนึกด้านความมั่นคง จิตสำนึกด้านความปลอดภัย

(๓) ระดับความรู้ ความตระหนัก และความเข้าใจในระบบการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือน และการบัญชาการเหตุการณ์จากภัยคุกคามทุกรูปแบบของผู้บริหารและบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ตลอดจนภาคประชาชน

(๔) จำนวนของช่องทางการประชาสัมพันธ์ และการกระจายข้อมูลด้านการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้แก่ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนทุกระดับ

๓) กลยุทธ์ (๕ ข้อ)

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการเพื่อเตรียมพร้อมและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบในลักษณะประชารัฐ ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการการจัดทำยุทธศาสตร์ และแผนบริหารจัดการ ตลอดจนพัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือและกลไกการประสานงานขับเคลื่อนความร่วมมือที่มีความเชื่อมั่นต่อกันในทุกระดับ

(๒) สนับสนุนให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนภัยพิบัติของชุมชน ตำบล หรือ กองทุนเพื่อเฝ้าระวังสาธารณภัยและภัยความมั่นคง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้ทุกภาคส่วนมีความเชื่อมั่นในการเผชิญกับภัยที่เกิดขึ้น

(๓) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การรับรู้ การตระหนักรู้ จิตสำนึกด้านความมั่นคง (Security Mind) และจิตสำนึกด้านความปลอดภัย (Safety Mind) ของทุกภาคส่วน โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน ภาคการเมือง และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครอบคลุมอย่างต่อเนื่อง

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมให้ผู้บริหารและบุคลากรหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น บุคลากรในองค์กรสาธารณกุศล ตลอดจนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ชุดไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสปช.) หมู่บ้านยามชายแดน สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) อาสาสมัครสาธารณสุข กำลังพลสำรอง และอื่นๆ ให้มีความรู้ ความตระหนัก และความเข้าใจในระบบการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือน และการบัญชาการเหตุการณ์จากภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง

(๕) ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการประชาสัมพันธ์ และการกระจายข้อมูลข่าวสารด้านการเตรียมพร้อมแห่งชาติที่หลากหลาย โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนทุกระดับสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

ได้อย่างทันท่วงที และเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลสาธารณสุขระดับอำเภอและจังหวัด ในลักษณะของการมีศูนย์กลางการเตือนภัยระดับพื้นที่ การจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัย พื้นที่หลบภัย พื้นที่อพยพ แผนอพยพทางบก และแผนอพยพทางทะเล

๕.๔.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างความร่วมมือการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามกับต่างประเทศ

๑) เป้าประสงค์ (๓ ข้อ)

(๑) ประเทศไทยมีความร่วมมือกับต่างประเทศในด้านการบริหารจัดการข้อมูล บัญชีทรัพยากร บุคลากร เครื่องมือ และอุปกรณ์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

(๒) ประเทศไทยมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับต่างประเทศ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง

(๓) ประเทศไทยมีการฝึกซ้อมเพื่อรับมือภัยคุกคามกับต่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี

๒) ตัวชี้วัด (๓ ข้อ)

(๑) ร้อยละของแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีความร่วมมือกับต่างประเทศในด้านการบริหารจัดการ ข้อมูล บัญชีทรัพยากร บุคลากร เครื่องมือ และอุปกรณ์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

(๒) ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับต่างประเทศ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง

(๓) จำนวนการฝึกซ้อมเพื่อรับมือภัยคุกคามระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ ไม่น้อยกว่าปีละ ๒ ครั้ง

๓) กลยุทธ์ (๗ ข้อ)

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือเพื่อพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมกับต่างประเทศ ภายใต้กลไกความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ประชาคมอาเซียน ASEAN+3 ASEAN+6 และกลุ่มภูมิภาคอื่น ทั้งในภูมิภาคและนอกภูมิภาคเอเชีย อาทิ กรอบความร่วมมือของประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF) การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers Meeting: ADMM) ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้

สถานการณ์ฉุกเฉิน (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response: AADMER) ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน (Asean Center of Military Medicine: ACMM) เพื่อเพิ่มศักยภาพและการสนับสนุนจากมิตรประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมทั้งส่งเสริมมาตรการสร้างความไว้วางใจ (Confidence Building Measures: CBMs) และการทูตเชิงป้องกัน (Preventive Diplomacy: PD)

(๒) เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือการเตรียมพร้อมด้านสาธารณสุขในทุกระดับกับต่างประเทศ อาทิ ศูนย์ประสานงานอาเซียนเพื่อความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการจัดการภัยพิบัติ (AHA Centre) ประชาคมอาเซียน และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งจัดส่งความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมกรณีเกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ โดยความเห็นชอบจากรัฐบาล

(๓) เสริมสร้างความร่วมมือการเตรียมพร้อมด้านภัยที่เกิดจากการสู้รบกับต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนป้องกันประเทศ บนพื้นฐานการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ

(๔) เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือการเตรียมพร้อมด้านวิกฤตการณ์ความมั่นคงกับต่างประเทศ อาทิ การก่อวินาศกรรม การก่อการร้าย ภัยความมั่นคงทางไซเบอร์ ภัยความมั่นคงทางอวกาศ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง

(๕) พัฒนาและจัดทำแผนเตรียมพร้อมอพยพคนไทยที่อยู่ในต่างประเทศ กรณีเกิดวิกฤติภัยคุกคามที่อาจส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยประสานความพร้อมและแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนอากาศยานจากกระทรวงกลาโหม และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการอพยพคนไทยในต่างประเทศ

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์กับต่างประเทศ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง โดยการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาความร่วมมือทางวิชาการ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ การสัมมนา ฝึกอบรม การเสริมสร้างทักษะ เทคนิค และความเชี่ยวชาญ

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือการฝึกซ้อมเพื่อรับมือภัยคุกคามกับต่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี อาทิ ASEAN Regional Disaster Emergency Response Simulation Exercises (ARDEX) ASEAN Regional Forum Disaster Relief Exercise (ARF DiREx) รวมทั้งการฝึกซ้อมภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๕.๔.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการยุทธศาสตร์มีการบูรณาการ และผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์

๑) เป้าประสงค์ (๔ ข้อ)

(๑) การมีระบบบริหารจัดการยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ให้สามารถป้องกันและแก้ปัญหาภัยคุกคามทุกรูปแบบ

(๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจระบบบัญชาการเหตุการณ์ และสามารถบัญชาการเหตุการณ์ในแต่ละระดับความรุนแรงของแต่ละประเภทภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) หน่วยงานระดับกระทรวง/กรม จัดทำแผนรองรับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานอย่างชัดเจน

(๔) จังหวัดมีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมของจังหวัดภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติไว้ในยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และ มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ/งบประมาณ ที่มีการบูรณาการประสานสอดคล้องกับแผนระดับท้องถิ่น

๒) ตัวชี้วัด (๔ ข้อ)

(๑) ระดับการยอมรับต่อระบบบริหารจัดการยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรอบยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ

(๒) ร้อยละของเจ้าหน้าที่รัฐของหน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารจัดการภัยคุกคามในกรอบยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับระบบบัญชาการเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับความรุนแรงของแต่ละประเภทภัย และนำไปทดสอบใช้ในการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ

(๓) จำนวนของหน่วยงานระดับกระทรวง/กรม ได้จัดทำ ทบทวนปรับปรุง และ พัฒนา แผนงาน/โครงการ ในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน รองรับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ

(๔) ร้อยละของจังหวัดที่ได้มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมของจังหวัดภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติไว้ในยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีแผนงาน/โครงการ/งบประมาณ รองรับและบูรณาการ ประสานสอดคล้องกับแผนระดับท้องถิ่น

๓) กลยุทธ์ (๑๒ ข้อ)

(๑) พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ทั้งเรื่องนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน แนวทาง มาตรการ กลไก ทรัพยากรการบริหารและบุคคล ระบบงบประมาณ โดยให้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เป็นหน่วยงานอำนวยการ ประสานติดตาม ประเมินผล รวมทั้งให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติตามห้วงเวลาที่เหมาะสม

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาฝีมือประสานการปฏิบัติที่ชัดเจนในการป้องกันและเผชิญภัยแต่ละประเภท โดยให้หน่วยงานของรัฐได้จัดทำคู่มือการประสานงานและแนวทางปฏิบัติสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย

(๓) สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรอบยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ นำยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำแผนงาน/โครงการ และงบประมาณตามภารกิจของหน่วยงาน รวมทั้งส่งเสริมให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้วางแนวทางหลักเกณฑ์และสัดส่วนงบประมาณเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อสนับสนุนระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

(๔) สนับสนุนและส่งเสริมการฝึกกำลังร่วมกันเป็นภาคีเครือข่ายในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ โดยให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้มีการจัดทำแผน แนวทาง และมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure: SOP) ร่วมกันในการเตรียมพร้อม เพื่อเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ

(๕) สนับสนุนการบริหารสถานการณ์ โดยให้ทุกหน่วยงานสนับสนุนการทำงานของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ (อำเภอ/เขต/จังหวัด/กทม.) ตั้งแต่ในภาวะปกติ เพื่อให้พร้อมแปรสภาพเป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เมื่อเกิดสาธารณภัย และสามารถปรับใช้ในภารกิจเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ระดมสรรพกำลังกระทรวงกลาโหม และศูนย์บัญชาการทางทหารกรณีภัยจากการสู้รบและสงครามตามที่ฝ่ายทหารร้องขอ

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตร ฝีมือที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชาการเหตุการณ์และการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อนำไปอบรมให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ

ของหน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารจัดการภัยคุกคามในกรอบยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ที่สามารถนำไปใช้ทดสอบในการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ

(๗) **ชี้แจงและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ** ให้หน่วยงานของรัฐได้นำไปจัดทำ ทบทวน ปรับปรุง และ พัฒนาแผนงาน/โครงการ ในแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน รองรับยุทธศาสตร์ฯ โดยให้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๘) **เตรียมพร้อมเพื่อเผชิญกับสาธารณภัย** โดยให้ยึดถือแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเป็นแผนหลัก ส่งเสริมให้หน่วยงานรัฐจัดทำและพัฒนาแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และ แผนที่เสี่ยงภัยที่เกี่ยวข้องกับงานความมั่นคง

(๙) **เตรียมพร้อมเพื่อเผชิญภัยจากการสู้รบ** โดยให้ยึดถือแผนป้องกันประเทศเป็นแผนหลัก มีแผนฉีกกำลังและทรัพยากรเพื่อป้องกันประเทศ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ รวมทั้งแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถระดมสรรพกำลังของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างศักยภาพของชาติในการป้องกันประเทศ

(๑๐) **เตรียมพร้อมเพื่อเผชิญวิกฤตการณ์ความมั่นคง** โดยให้ยึดถือยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้าย ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ รวมไปถึงนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้องเป็นแผนหลักสนับสนุนการดำเนินงาน

(๑๑) **ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน องค์กรมหาชนที่เกี่ยวข้อง** โดยเฉพาะรัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค ได้มีการกำหนดแผนหรือแนวทางดำเนินการแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ในขณะเกิดภาวะไม่ปกติ

(๑๒) **ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการแผนระดับพื้นที่** โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมของจังหวัดภายใต้ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ ไว้ในยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และให้จัดทำแผนงาน/โครงการ/งบประมาณรองรับ โดยบูรณาการกับแผนระดับท้องถิ่นที่ครอบคลุมระบบการแจ้งเตือนภัย การจัดทำบัญชีทรัพยากร และแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

๖. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (๔ ข้อ)

๖.๑ รัฐบาลส่งสัญญาณอย่างชัดเจนและต่อเนื่องในการให้ความสำคัญกับระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติโดยประกาศเป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติในลักษณะประชารัฐ และส่งเสริมให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและตระหนักถึงความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกัน จัดการความเสี่ยง ลดผลกระทบ แก้ไข และฟื้นฟูความเสียหายจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อให้เกิดการผนึกกำลังของคนในชาติให้มีความเชื่อมั่น มีภูมิคุ้มกัน และมีศักยภาพในการเผชิญกับภัยคุกคามได้อย่างมั่นคง

๖.๒ การมีแผนรองรับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ โดยประสานเชื่อมโยงในทุกระดับ ตั้งแต่แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง/กรม แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น และ แผนพัฒนาหมู่บ้าน

๖.๓ การมีความร่วมมือเพื่อพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมกับต่างประเทศอย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง โดยมีการศึกษาวิจัยทางวิชาการ การอบรม การแลกเปลี่ยน และการเสริมสร้างภาคีเครือข่าย เพื่อบูรณาการฐานข้อมูลและบัญชีทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามที่มีแนวโน้มความเสี่ยงร่วมกันระหว่างประเทศไทย ประเทศเพื่อนบ้าน และประชาคมอาเซียน ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่เชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๖.๔ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคเอกชนและภาคประชาชนให้การยอมรับและเข้ามามีส่วนร่วมในระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ในลักษณะของภาคีเครือข่ายที่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ทั้งในระดับยุทธศาสตร์และระดับปฏิบัติอย่างกว้างขวางและหลากหลาย

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก	ตารางการแบ่งมอบความรับผิดชอบ และความเชื่อมโยงกับ นโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
ภาคผนวก ข	กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
ภาคผนวก ค	นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน ที่เกี่ยวข้องกับระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ
ภาคผนวก ง	นิยามศัพท์
ภาคผนวก จ	อภินิหารศัพท์
ภาคผนวก ฉ	บัญชีคำย่อ
ภาคผนวก ช	สรุปข้อมูลกราฟฟิก (Infographic) ภาพรวมของยุทธศาสตร์
ภาคผนวก ซ	มติ/คำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ก

ตารางการแบ่งมอบความรับผิดชอบ
และความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ก

ตารางการแบ่งมอบความรับผิดชอบ และความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ให้เป็นทิศทางและแนวทางหลัก ในการเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการจากการเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ

หน่วยงานกำกับ

สำนักงานสภามั่นคงแห่งชาติ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
(๑) หน่วยงานระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง	(๑) จำนวนหน่วยงานระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น กำหนดแผน แผนงาน โครงการ และงบประมาณ รองรับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ อย่างชัดเจน	(๑) พัฒนา ทบทวน และปรับปรุง นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน แผนฉุกเฉิน แผนเผชิญเหตุ แนวทางปฏิบัติ หลักสูตร และคู่มือ ให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ โดยกำหนดเรื่องการลดความเสี่ยง การป้องกันการลดผลกระทบ การตอบสนอง และการฟื้นฟูเยียวยาทางกายภาพและจิตใจ ให้สามารถประสานแผนการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และภายหลังเกิดเหตุ รวมทั้งให้หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบแผนการสนับสนุนการปฏิบัติงาน	สมช.	ทุกหน่วยงาน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	- ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) - นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
		ในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) แผนเตรียมพร้อมภายใต้แผนฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้ประสานและจัดเตรียมทรัพยากร เครื่องมือ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ บุคลากร ให้พร้อมเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่เกิดขึ้น			
		(๒) พัฒนาและเชื่อมโยงระบบการแจ้งเตือน เฝ้าระวัง ทั้งทางบก ทางทะเล ทางอากาศ โดยจัดระบบการแจ้งเตือนเฝ้าระวังของคนและชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัย พื้นที่ชายแดน ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ พื้นที่ในเขตเมืองใหญ่ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ทั่วถึงและสม่ำเสมอ ตลอดจนทำการทดสอบระบบการแจ้งเตือนและระบบการเฝ้าระวังภัย โดยนำความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาสนับสนุน	ดศ.	กค. (กรมตุลาการ) กท. ตร. มท. วท. (สทอภ.) ศรชล. สขช. อปท.	- แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม
		(๓) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการสื่อสารกลางของประเทศ ทั้งระบบการสื่อสารหลักและสื่อสารสำรอง โดยมีฐานข้อมูลและบัญชีทรัพยากรด้านการสื่อสาร กำหนดเลขหมายฉุกเฉินเลขหมายเดียวทั่วประเทศ (Emergency Call Number) รวมทั้ง	ดศ.	กสทช. กท. ตร. มท.	- แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
		สนับสนุนการใช้ความถี่วิทยุกลาง ในกรณีประเทศเกิดวิกฤตการณ์ เพื่อให้สามารถใช้ได้ในทุกสถานการณ์อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะสำหรับผู้บริหารประเทศและหัวหน้าหน่วยงานระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ในการประสานสั่งการ ทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และภายหลังเกิดเหตุ		สธ. บมจ.กสท. โทรคมนาคม บมจ.ทีโอที ภาคเอกชน	
		(๔) พัฒนาและเสริมสร้างการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการจัดการข่าวสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและระบับข่าวสาร รวมทั้งเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนตั้งแต่ในภาวะปกติ เพื่อให้ประชาชนสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น สถานศึกษา ได้เข้ามามีบทบาทในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนทั่วไปและประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยความมั่นคงและสาธารณภัย รวมทั้งจัดให้มีระบบข้อมูลร่วม (Joint Information System) และศูนย์ข้อมูลร่วม (Joint Information Center: JIC) ที่สอดคล้องกับแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) ส่วนงานการประชาสัมพันธ์และการจัดการข้อมูลข่าวสาร	กปส.	กต. (กรมสารนิเทศ) กท. ดศ. ตร. มท. ศธ. สถาบัน การศึกษา สธ. อปท.	- นโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ แห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
(๒) หน่วยงานระดับ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น มีการ เตรียมพร้อมข้อมูล ทรัพยากร และบัญชี บุคลากรภาครัฐ อาสา สมัคร ที่สอดคล้องกับ ประเภทของภัยที่เกิดขึ้น ในพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ ร่วมกัน	(๒) จำนวนหน่วยงาน ระดับส่วนกลาง ส่วน ภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น มีการเตรียมพร้อมข้อมูล ทรัพยากร และบัญชี บุคลากรภาครัฐ อาสา สมัคร ที่สอดคล้องกับ ประเภทของภัยที่เกิดขึ้น ในพื้นที่	(๕) ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนให้หน่วยงานรัฐ เอกชน และ ทุกภาคส่วนสนธิกำลังระหว่างหน่วยงานตั้งแต่ในภาวะปกติ โดยเฉพาะหน่วยงานของรัฐให้มีการจัดเตรียมหน่วยปฏิบัติการ เฉพาะกิจ เพื่อให้พร้อมเผชิญสถานการณ์และให้ความช่วยเหลือ หน่วยงานและผู้ประสบภัยได้อย่างทันทั่วทั้งที่ในแต่ละประเภทภัย และแต่ละระดับความรุนแรงของภัย เช่น ชุดเผชิญเหตุสถานการณ์ ฉุกเฉิน (Emergency Response Team: ERT) ทีมกู้ภัยสารเคมี และวัตถุอันตราย (HazMat Team) หน่วยทำลาย ล้างวัตถุระเบิด (ทลร.) (Explosive Ordnance Disposal: EOD) ชุดปฏิบัติการ ฉุกเฉินทางการแพทย์ระดับตติยภูมิ (Medical Emergency Response Team: MERT) ชุดแพทย์สนาม หน่วยโรงพยาบาล สนาม รถครัวสนาม หน่วยพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล ชุดควบคุม ฝูงชน ชุดรักษาความสงบเรียบร้อย และควบคุมเส้นทาง การจราจรในภาวะไม่ปกติ ข้อมูลดาวเทียมและภูมิสารสนเทศ เป็นต้น	มท.	หน่วยงานหลัก ใน สปด.	- แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘
		(๖) สนับสนุนการนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติเข้ามา สนับสนุนภารกิจนอกเหนือจากสงคราม (Military Operation other than War) โดยเฉพาะการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กท.	กอ.รมน. ตร. มท.	- แผนป้องกันประเทศ - แผนฝึกกำลังและทรัพยากร เพื่อการป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
		และการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ โดยจัดเตรียมทรัพยากรและกำลังพลให้มีความเหมาะสม โดยไม่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติภารกิจตามแผนป้องกันประเทศ		สมช. หน่วยงานหลัก ในแผน ผนีกกำลังฯ	- แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘
(๓) การพัฒนาแนวทางบูรณาการฐานข้อมูลและเครือข่ายข้อมูลความมั่นคงเพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และระบบคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อให้สามารถใช้สนับสนุนการอำนวยความสะดวกและประสานการบริหารจัดการภัยและสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันของหลายหน่วยงาน	(๓) ความถี่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้ามาแลกเปลี่ยนและปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัยในการบูรณาการฐานข้อมูลและเครือข่ายข้อมูลความมั่นคง เพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และระบบคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ	(๗) พัฒนาและสนับสนุนการบูรณาการฐานข้อมูลและเครือข่ายข้อมูลความมั่นคงเพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติ เพื่อให้มีฐานข้อมูลกลางรองรับการบริหารจัดการภัยคุกคามทุกรูปแบบในการสนับสนุนการดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมให้มี การจัดทำบันทึกความตกลงความร่วมมือการแลกเปลี่ยนข้อมูลความมั่นคงเพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติ รวมทั้งสนับสนุนคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อให้เป็นช่องทางการประสานติดต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรระหว่างหน่วยงานด้านสาธารณภัย	สมช.	กท. ดศ. ตร. มท. วท. (สทอภ.) ศรชล. สธ. อปท. จังหวัด	- แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนผนีกกำลังและทรัพยากร เพื่อการป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
(๔) การมีหลักสูตรและคู่มือสำหรับหน่วยงานรัฐภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้พร้อมเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงภัย	(๔) จำนวนหน่วยงานระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น กำหนดหลักสูตรและคู่มือในการเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ	(๘) พัฒนาและส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติในสถาบันการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรและคู่มือสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยจัดการประชุม อบรม สัมมนา และกิจกรรม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถประสานการทำงานร่วมกัน โดยพร้อมผนึกกำลังในการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ตั้งแต่ก่อนเกิด ขณะเกิด และภายหลังเกิดเหตุ	ศธ.	ทุกหน่วยงาน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	- แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘
(๕) หน่วยงานระดับกระทรวง กรม จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการฝึกอบรมและฝึกซ้อมภายในและระหว่างหน่วยงานเพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชน	(๕) ระดับความสำเร็จของการบูรณาการการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติระหว่างหน่วยงานหลักภายใต้ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ	(๙) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมและการฝึกซ้อมในการทดสอบแผน แนวทางปฏิบัติของระบบบัญชาการเหตุการณ์ ให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติงานภาคสนาม เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในแต่ละสถานการณ์จำลอง ผู้บริหารระดับสูงได้ให้ความสำคัญและเข้าร่วมการฝึกอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติที่ต้องมีการบูรณาการแผนด้านความมั่นคงและสาธารณภัยอย่างสม่ำเสมอ ทั้งภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระดับกระทรวง/กรม และระดับชาติ โดยจัดทำหลักสูตร คู่มือการฝึก (คู่มือกลาง คู่มือระดับจังหวัด คู่มือระดับชุมชนท้องถิ่น) และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน	สมช.	กท. ดศ. มท. ศรชล.	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนผนึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ - แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

การเสริมสร้างความเชื่อมั่น ภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วน ให้มีความตระหนักและความเข้มแข็งร่วมกันในลักษณะประชารัฐ

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่น ภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วน ให้มีความตระหนัก และมีความเข้มแข็ง พร้อมสนับสนุนการเตรียมพร้อมของชาติร่วมกันในลักษณะประชารัฐ

หน่วยงานกำกับ

กระทรวงมหาดไทย

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
(๑) การทำงานเชิงบูรณาการในลักษณะประชารัฐที่ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมและทำงานร่วมกัน เพื่อจัดการความเสี่ยง การป้องกันลดผลกระทบ และเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทุกรูปแบบ	(๑) จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีแผนงานในการทำงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐ สมาคม มูลนิธิ องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรสาธารณกุศลในการจัดการความเสี่ยงและเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ	(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการเพื่อเตรียมพร้อมและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบในลักษณะประชารัฐ ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนบริหารจัดการ ตลอดจนพัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือและกลไกการประสานงานขับเคลื่อนความร่วมมือที่มีความเชื่อมั่นต่อกันในทุกระดับ	มท.	ทุกหน่วยงานและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	- ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) - นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนพนักำกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
		(๒) สนับสนุนให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนภัยพิบัติของชุมชน ตำบล หรือ กองทุนเพื่อเฝ้าระวังสาธารณภัย และภัยความมั่นคง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้ทุกภาคส่วนมีความเชื่อมั่นในการเผชิญกับภัยที่เกิดขึ้น	กค. (กรมบัญชีกลาง)	กท. มท. สงป.	- แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘
(๒) ทุกภาคส่วนมีความเชื่อมั่นในระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติบนพื้นฐานของการมีจิตสำนึกด้านความมั่นคง (Security Mind) และจิตสำนึกด้านความปลอดภัย (Safety Mind)	(๒) จำนวนของผู้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีจิตสำนึกด้านความมั่นคง จิตสำนึกด้านความปลอดภัย	(๓) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การรับรู้ การตระหนักรู้ จิตสำนึกด้านความมั่นคง (Security Mind) และจิตสำนึกด้านความปลอดภัย (Safety Mind) ของทุกภาคส่วน โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน ภาคการเมือง และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครอบคลุมอย่างต่อเนื่อง	สมช.	กปส. กท. ตร. มท. ศธ. อปท.	- ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) - นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนพนักำกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
(๓) ผู้บริหารและบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ตลอดจนภาคประชาชน มีความรู้ ความตระหนัก และความเข้าใจในระบบการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือน และการบัญชาการเหตุการณ์จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ	(๓) ระดับความรู้ ความตระหนัก และความเข้าใจในระบบการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือน และการบัญชาการเหตุการณ์จากภัยคุกคามทุกรูปแบบของผู้บริหารและบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ตลอดจนภาคประชาชน	(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมให้ผู้บริหารและบุคลากรหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น บุคลากรในองค์กรสาธารณกุศล ตลอดจนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ชุดไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสปช.) หมู่บ้านยามชายแดน สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) อาสาสมัครสาธารณสุข กำลังพลสำรอง และอื่นๆ ให้มีความรู้ ความตระหนัก และความเข้าใจในระบบการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือน และการบัญชาการเหตุการณ์จากภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง	ศธ.	กท. ตร. มท. สธ.	- แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ - แผนป้องกันประเทศ - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘
(๔) ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนทุกระดับ สามารถเข้าถึงข้อมูล ทรัพยากร และข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างทันท่วงที	(๔) จำนวนของช่องทางการประชาสัมพันธ์ และการกระจายข้อมูลด้านการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ให้แก่ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนทุกระดับ	(๕) ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการประชาสัมพันธ์ และการกระจายข้อมูลข่าวสารด้านการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ที่หลากหลาย โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนทุกระดับสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างทันท่วงที และเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลสาธารณภัยระดับอำเภอและจังหวัด ในลักษณะของการมีศูนย์กลางการเตือนภัยระดับพื้นที่ การจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัย พื้นที่หลบภัย พื้นที่อพยพ แผนอพยพทางบก และแผนอพยพทางทะเล	กปส.	ทุกหน่วยงาน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	- นโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

การเสริมสร้างความร่วมมือการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามกับต่างประเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคาม

หน่วยงานกำกับ

กระทรวงการต่างประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
(๑) ประเทศไทยมีความร่วมมือกับต่างประเทศในด้านการบริหารจัดการข้อมูล บัญชีทรัพยากร บุคลากร เครื่องมือ และอุปกรณ์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ	(๑) ร้อยละของแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีความร่วมมือกับต่างประเทศในด้านการบริหารจัดการ ข้อมูล บัญชีทรัพยากร บุคลากร เครื่องมือ และอุปกรณ์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ	(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือเพื่อพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมกับต่างประเทศ ภายใต้กลไกความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ประชาคมอาเซียน ASEAN+3 ASEAN+6 และกลุ่มภูมิภาคอื่นทั้งในภูมิภาคและนอกภูมิภาคเอเชีย อาทิ กรอบความร่วมมือของประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF) การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers Meeting: ADMM) ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response: AADMER)	กต.	กท. มท. สมช.	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศ - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
		ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน (Asean Center of Military Medicine: ACMM) เพื่อเพิ่มศักยภาพและการสนับสนุนจากมิตรประเทศ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมทั้ง ส่งเสริมมาตรการสร้างความไว้วางใจ (Confidence Building Measures: CBMs) และการทูตเชิงป้องกัน (Preventive Diplomacy: PD)			
		(๒) เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือการเตรียมพร้อม ด้านสาธารณสุขในทุกระดับกับต่างประเทศ อาทิ ศูนย์ประสานงานอาเซียนเพื่อความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการจัดการ ภัยพิบัติ (AHA Centre) ประชาคมอาเซียน และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการป้องกันและ บรรเทาสาธารณสุข รวมทั้งจัดส่งความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม กรณีเกิดสาธารณสุขขนาดใหญ่ โดยความเห็นชอบจากรัฐบาล	มท.	กต. กท. พม. รง.	- แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณสุขแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘
		(๓) เสริมสร้างความร่วมมือการเตรียมพร้อมด้านภัยที่เกิดจาก การสู้รบกับต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนป้องกัน ประเทศ บนพื้นฐานการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ	กท.	กต. พม. มท. รง. ศรชล.	- นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
		(๔) เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือการเตรียมพร้อม ด้านวิกฤตการณ์ความมั่นคงกับต่างประเทศ อาทิ การก่อ วินาศกรรม การก่อการร้าย ภัยความมั่นคงทางไซเบอร์ ภัยความ มั่นคงทางอวกาศ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ให้สอดคล้องกับนโยบาย รัฐบาล นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง	สมช.	กต. กห. ดศ. ตร. มท. สทป. วท. (สทอภ.) สธ. สพธอ. สวช. ทุกหน่วยงาน และ ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง	- นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - ยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อ การร้าย (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - นโยบายการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ - แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๔ - แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่อ อุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนแม่บทการพัฒนากิจการ อวกาศแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ - แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรค ระบาด - นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ วัคซีนแห่งชาติ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
		(๕) พัฒนาและจัดทำแผนเตรียมพร้อมอพยพคนไทยที่อยู่ในต่างประเทศ กรณีเกิดวิกฤติภัยคุกคามที่อาจส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยประสานความพร้อมและแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนอากาศยานจากกระทรวงกลาโหม และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการอพยพคนไทยในต่างประเทศ	กต. (กรมการกงสุล)	หน่วยงานภายใต้ คณะทำงานศูนย์ประสานงานฉุกเฉิน	- แผนอพยพคนไทยในต่างประเทศ
(๒) ประเทศไทยมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับต่างประเทศ ที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง	(๒) ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับต่างประเทศ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง	(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์กับต่างประเทศ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง โดยการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาความร่วมมือทางวิชาการ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ การสัมมนา ฝึกอบรม การเสริมสร้างทักษะ เทคนิค และความเชี่ยวชาญ	ศธ.	กต. กท. มท. สธ. สมช. ทุกหน่วยงาน และ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศ - แผนป้องกันประเทศ
(๓) ประเทศไทยมีการฝึกซ้อมเพื่อรับมือภัยคุกคามกับต่างประเทศ	(๓) จำนวนการฝึกซ้อมเพื่อรับมือภัยคุกคามระหว่างประเทศไทยกับ	(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือการฝึกซ้อมเพื่อรับมือภัยคุกคามกับต่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี อาทิ ASEAN Regional Disaster Emergency Response Simulation	กท.	กต. มท. สมช.	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี	ต่างประเทศ ไม่น้อยกว่าปีละ ๒ ครั้ง	Exercises (ARDEX) ASEAN Regional Forum Disaster Relief Exercise (ARF DiREx) รวมทั้งการฝึกซ้อมภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง			- แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศ - แผนป้องกันประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

การบริหารจัดการยุทธศาสตร์มีการบูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์

วัตถุประสงค์

เพื่อให้การบริหารจัดการยุทธศาสตร์เกิดการบูรณาการและผนึกกำลังทุกภาคส่วนในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์อย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ

หน่วยงานกำกับ

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
(๑) การมีระบบบริหารจัดการยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ให้สามารถป้องกันและแก้ปัญหาภัยคุกคามทุกรูปแบบ	(๑) ระดับการยอมรับต่อระบบบริหารจัดการยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรอบยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ	(๑) พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ทั้งเรื่องนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน แนวทาง มาตรการ กลไก ทรัพยากรการบริหารและบุคคล ระบบงบประมาณ โดยให้ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เป็นหน่วยงานอำนวยความสะดวก ประสานติดตาม ประเมินผล รวมทั้งให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติตามห้วงเวลาที่เหมาะสม	สมช.	สำนักงาน ก.พ.ร. กท. มท.	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ
		(๒) ส่งเสริมและพัฒนาฝีมือประสานการปฏิบัติที่ชัดเจนในการป้องกันและเผชิญภัยแต่ละประเภท โดยให้หน่วยงานของรัฐได้จัดทำคู่มือการประสานงานและแนวทางปฏิบัติสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย	มท.	กท. ตร. มท. สธ.	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทา

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
				สมช. อปท.	สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ
		(๓) สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในกรอบยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ นำยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำแผนงาน/โครงการ และงบประมาณตามภารกิจของหน่วยงาน รวมทั้งส่งเสริมให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้วาง แนวทางหลักเกณฑ์และสัดส่วนงบประมาณ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อสนับสนุนระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ	มท.	สำนักงาน ก.พ.ร. กค. สงป. สปน. อปท.	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ
		(๔) สนับสนุนและส่งเสริมการฝึกกำลังร่วมกันเป็นภาคีเครือข่ายในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ โดยให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนได้มีการ จัดทำแผนแนวทาง และมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure: SOP) ร่วมกันในการเตรียมพร้อม เพื่อเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ	มท.	ทุกหน่วยงาน และ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
		(๕) สนับสนุนการบริหารสถานการณ์ โดยให้ทุกหน่วยงาน สนับสนุนการทำงานของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกลาง และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยในเขตพื้นที่ (อำเภอ/เขต/จังหวัด/กทม.) ตั้งแต่ใน ภาวะปกติ เพื่อให้พร้อมแปรสภาพเป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ เมื่อเกิดสาธารณภัย และสามารถปรับใช้ในการกิจเพื่อสนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์ระดมสรรพกำลังกระทรวงกลาโหม และ ศูนย์บัญชาการทางทหาร กรณีภัยจากการสู้รบและสงคราม ตามที่ฝ่ายทหารร้องขอ	กท. มท.	ทุกหน่วยงาน และ ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง	- นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ
(๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจระบบ บัญชาการเหตุการณ์ และสามารถบัญชาการ เหตุการณ์ในแต่ละระดับ ความรุนแรงของแต่ละ ประเภทย่อยที่เกิดขึ้นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	(๒) ร้อยละของเจ้าหน้าที่ รัฐของหน่วยงานที่รับ ผิดชอบการบริหารจัด การภัยคุกคามในกรอบ ยุทธศาสตร์การเตรียม พร้อมแห่งชาติ ที่ผ่านการ อบรมหลักสูตรเกี่ยวกับ ระบบบัญชาการเหตุการณ์ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ความรุนแรงของแต่ละ	(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตร คู่มือ ที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชาการเหตุการณ์และการนำไป ประยุกต์ใช้เพื่อนำไปอบรมให้กับเจ้าหน้าที่รัฐของหน่วยงาน ที่รับผิดชอบการบริหารจัดการภัยคุกคามในกรอบยุทธศาสตร์ การเตรียมพร้อมแห่งชาติ มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ที่สามารถนำไปใช้ทดสอบในการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ ระดับชาติ	สมช.	กท. ดศ. มท. ศธ. สธ.	- นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
	ประเภทยัย และนำไปทดสอบใช้ในการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ				
(๓) หน่วยงานระดับกระทรวง/กรม จัดทำแผนรองรับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานอย่างชัดเจน	(๓) จำนวนของหน่วยงานระดับกระทรวง/กรม ได้จัดทำ ทบทวน ปรับปรุง และ พัฒนา แผนงาน/โครงการ ในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานรองรับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ	(๗) ชี้แจงและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ ให้หน่วยงานของรัฐได้นำไปจัดทำ ทบทวน ปรับปรุง และ พัฒนาแผนงาน/โครงการ ในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน รองรับยุทธศาสตร์ฯ โดยให้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	สมช.	ทุกหน่วยงาน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ
		(๘) เตรียมพร้อมเพื่อเผชิญกับสาธารณภัย โดยให้ยึดถือแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเป็นแผนหลัก ส่งเสริมให้หน่วยงานรัฐจัดทำและ พัฒนาแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และ แผนที่เสี่ยงภัยที่เกี่ยวข้องกับงานความมั่นคง	มท.	ทุกหน่วยงาน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
		(๙) เตรียมพร้อมเพื่อเผชิญภัยจากการสู้รบ โดยให้ยึดถือแผนป้องกันประเทศเป็นแผนหลัก มีแผนฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ และ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ รวมทั้งแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถระดมสรรพกำลังของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างศักยภาพของชาติในการป้องกันประเทศ	กท.	ทุกหน่วยงาน และ ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ
		(๑๐) เตรียมพร้อมเพื่อเผชิญวิกฤตการณ์ความมั่นคง โดยให้ยึดถือยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้าย ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาอาชญากรรมข้ามชาติ นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ รวมไปถึงนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้องเป็นแผนหลักสนับสนุนการดำเนินงาน	สมช.	ทุกหน่วยงาน และ ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - ยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้าย (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาอาชญากรรมข้ามชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) - นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ - แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๔

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
					- แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อมป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนแม่บทการพัฒนากิจการ อวกาศแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ - แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด - นโยบายและแผนยุทธศาสตร์วัคซีนแห่งชาติ
		(๑๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน องค์กรมหาชนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะรัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานและระบบ สาธารณูปโภค ได้มีการกำหนดแผนหรือแนวทางดำเนินการ แผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ในขณะเกิดภาวะไม่ปกติ	สำนักงาน ก.พ.ร. พณ. สมช. สศช.	ทุกหน่วยงาน และ ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง	- นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ		ความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง
			หลัก	สนับสนุน	
(๔) จังหวัดมีการกำหนด ประเด็นยุทธศาสตร์การ เตรียมพร้อมของจังหวัด ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ การเตรียมพร้อมแห่งชาติ ไว้ในยุทธศาสตร์จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนา จังหวัด/กลุ่มจังหวัด และ มีการจัดทำแผนงาน/ โครงการ/งบประมาณ ที่มี การบูรณาการ ประสาน สอดคล้องกับแผนระดับ ท้องถิ่น	(๔) ร้อยละของจังหวัดที่ ได้มีการกำหนดประเด็น ยุทธศาสตร์การเตรียม พร้อมของจังหวัดภายใต้ กรอบยุทธศาสตร์การ เตรียมพร้อมแห่งชาติไว้ ในยุทธศาสตร์จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนา จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีแผนงาน/โครงการ/ งบประมาณ รองรับและ บูรณาการ ประสานสอดคล้องกับแผนระดับท้องถิ่น	(๑๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการแผนระดับพื้นที่ โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมของจังหวัด ภายใต้ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ ไว้ในยุทธศาสตร์ จังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และให้จัดทำ แผนงาน/โครงการ/งบประมาณรองรับ โดยบูรณาการกับ แผนระดับท้องถิ่นที่ครอบคลุมระบบการแจ้งเตือนภัย การจัดทำ บัญชีทรัพยากร และแนวทางปฏิบัติร่วมกัน	มท.	ทุกหน่วยงาน และ ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง	- นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) - แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - แผนป้องกันประเทศ

ภาคผนวก ข

กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ข

กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๑. กรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓

กรอบเซนไดเป็นกรอบแนวคิดหลักของการจัดทำแผนฉบับนี้ โดยมีแนวคิดหลักในการเข้าใจความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การลงทุนในด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเพื่อให้พร้อมรับมือและฟื้นคืนกลับได้ในระยะเวลาที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาศักยภาพในการเตรียมความพร้อมเผชิญเหตุภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการฟื้นฟูสภาพและซ่อมสร้างที่ดีกว่าเดิมในช่วงของการฟื้นฟูภายหลังเหตุภัยพิบัติ เพื่อเป้าหมายในการป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่และลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิม ด้วยมาตรการทางเศรษฐกิจ โครงสร้าง กฎหมาย สุขภาพ วัฒนธรรม การศึกษา สภาพแวดล้อม เทคโนโลยี การเมือง รวมถึงมาตรการเชิงสถาบันที่มีการบูรณาการและลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อป้องกันและทำให้ความล่อแหลม และความเปราะบางต่อภัยพิบัติลดลง ตลอดจนช่วยให้มีการเตรียมพร้อมสำหรับการเผชิญเหตุและฟื้นฟูที่ดียิ่งขึ้น อันนำไปสู่ความสามารถที่จะรับมือและฟื้นคืนกลับได้ในระยะเวลาที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ **สู่ผลลัพธ์** เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และลดการสูญเสียชีวิต วิถีชีวิต และสุขภาพ ตลอดจนความสูญเสียต่อสินทรัพย์ทางเศรษฐกิจ กายภาพ สังคม และสภาพแวดล้อมของบุคคล ธุรกิจ ชุมชน และประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

๒. กรอบความคิดริเริ่มนันเซน (Nansen Initiative) เมื่อวันที่ ๑๒ – ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘

ได้มีการประชุมระดับโลกในกรอบความคิดริเริ่มนันเซน เพื่อหารือประเด็นการคุ้มครองผู้พลัดถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ที่ประชุมได้รับรองแนวทางปฏิบัติที่สำคัญของประเด็นการคุ้มครอง (Protection Agenda) ดังนี้ ๑) การจัดทำฐานข้อมูลและเพิ่มพูนความรู้ประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐาน อันเกิดจากผลกระทบด้านภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๒) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้มาตรการคุ้มครองทางมนุษยธรรมเพื่อผู้พลัดถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ และ ๓) การบริหารจัดการความเสี่ยงของประเทศต้นทาง

๓. กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๑

(the 21st Conference of the Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change) หรือ COP21 เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้เข้าร่วมการประชุมระดับสูงของประมุขของรัฐและหัวหน้ารัฐบาล ในระหว่างการประชุม COP21 ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน – ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ได้มีมติรับรอง

ข้อตกลงปารีส (Paris Agreement) ซึ่งมีผลผูกพันกับทุกภาคี โดยมีผลบังคับใช้และสามารถเริ่มดำเนินการได้ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ประเด็นความร่วมมือที่สำคัญ ได้แก่ ๑) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๒) การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓) การสนับสนุนทางการเงินแก่ประเทศกำลังพัฒนาในการดำเนินงาน เรื่องการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องสู่ประเทศกำลังพัฒนา ๔) การเสริมสร้างศักยภาพของประเทศกำลังพัฒนา และ ๕) การสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานและการให้การสนับสนุน

๔. วาระการพัฒนายั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (2030 Agenda for Sustainable Development)

๔.๑ **ความเป็นมา** การประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ โดยประเทศสมาชิก ๑๙๓ ประเทศ ใช้เวทีการประชุมสุดยอดการพัฒนายั่งยืน รับรองวาระการพัฒนายั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (The 2030 Agenda for Sustainable Development) ซึ่งรวมถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ๑๗ ข้อ ได้แก่ (๑) ความยากจน (๒) ความหิวโหย (๓) สุขภาวะ (๔) การศึกษา (๕) ความเท่าเทียมทางเพศ (๖) น้ำและการสุขาภิบาล (๗) พลังงาน (๘) เศรษฐกิจและการจ้างงาน (๙) โครงสร้างพื้นฐานและการปรับให้เป็นอุตสาหกรรม (๑๐) ความเหลื่อมล้ำ (๑๑) เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ (๑๒) แบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (๑๓) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบ (๑๔) ทรัพยากรทางทะเล (๑๕) ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ (๑๖) สังคมและความยุติธรรม (๑๗) (เห็นส่วนความร่วมมือและการปฏิบัติให้เกิดผล ซึ่งวาระดังกล่าวจะเป็นทิศทางการพัฒนาทั้งของประเทศไทยและของโลก จนถึงปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ครอบคลุมระยะเวลา ๑๕ ปี

๔.๒ **บทบาทของประเทศไทยในฐานะประธานกลุ่ม G77 เพื่อขับเคลื่อนวาระการพัฒนายั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (นายดอน ปรมดีวินัย) ได้เดินทางเข้าร่วมพิธีรับมอบตำแหน่งประธานกลุ่ม ๗๗ (G77) วาระปี ๒๕๕๙ อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา โดยประเด็นที่ประเทศไทยให้ความสำคัญ ประกอบด้วย (๑) การสร้างพื้นฐานเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการอนุวัติวาระการพัฒนายั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำเสนอหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางเลือกสำหรับการพัฒนายั่งยืน (๒) การส่งเสริมความร่วมมือใต้ – ใต้ (South – South Cooperation) (๓) การสร้างพื้นฐานที่มั่นคงในการรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความท้าทายระดับโลกอื่นๆ (๔) การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการประสานงานระหว่างสาขาต่างๆ ของกลุ่มฯ

ทั้งนี้ ประเทศไทยในฐานะประธานกลุ่มฯ พร้อมทั้งจะเป็นผู้สร้างสะพานเชื่อมระหว่างฝ่ายต่างๆ (bridge-builder) ไม่ว่าจะเป็นระหว่างประเทศกำลังพัฒนาร่วมกัน หรือระหว่างประเทศกำลังพัฒนากับประเทศพัฒนาแล้ว รวมทั้งทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อสร้างหุ้นส่วนระดับโลกในการขับเคลื่อนการอนุวัติวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ตลอดจนกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ (Vision to Action) เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน (Sustainable Growth) บนพื้นฐานของความเป็นหุ้นส่วน (Partnership) ที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงาน (Implement) การติดตาม (Follow Up) และ การทบทวน (Review) เพื่อให้การขับเคลื่อนความร่วมมือของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๕. ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response: AADMER)

มีลักษณะเป็นความตกลงที่มีพันธกรณีที่ประเทศภาคีสมาชิกจะต้องปฏิบัติตาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหากลไกที่มีประสิทธิภาพที่สามารถลดความเสียหายจากภัยพิบัติต่อชีวิตและทรัพย์สิน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของภาคี รวมทั้งเพื่อร่วมกันตอบโต้ภัยพิบัติฉุกเฉิน โดยกำหนดกรอบความร่วมมือและการจัดตั้งกลไกด้านการจัดการภัยพิบัติของอาเซียนในลักษณะครบวงจรของการบริหารจัดการภัยพิบัติ ครอบคลุมทั้งในยามปกติก่อนเกิดภัย (การกำหนดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนภัย การป้องกัน การเตรียมความพร้อม) ในขณะเกิดภัย (การตอบโต้สถานการณ์ ฉุกเฉิน การบรรเทาทุกข์) และภายหลังเกิดภัย (เช่น การบูรณะฟื้นฟู) ตลอดจนความร่วมมือทางด้านวิชาการ การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถ เป็นต้น ทั้งนี้ จะเน้นหลักการที่ให้แต่ละประเทศสมาชิกได้ช่วยเหลือตนเองให้เต็มที่ก่อน และหากเกินขีดความสามารถจึงใช้กลไกที่กำหนดไว้ใน AADMER ให้ความช่วยเหลือต่อไป

ภาคผนวก ค

นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน
ที่เกี่ยวข้องกับระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

ภาคผนวก ค

นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน ที่เกี่ยวข้องกับระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ รับทราบแนวทางการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติฯ และกรอบแนวทางการปฏิรูปประเทศไทยในระยะ ๒๐ ปี) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ระบุให้มีการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และระบบการบริหารจัดการสาธารณภัยและความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันประเทศ ให้พร้อมรับมือกับภัยคุกคามทั้งทางทหารและภัยคุกคามอื่นๆ

๒. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

๒.๑ หมวดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ สอดคล้องกับ นโยบายที่ ๑๓ พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อพัฒนาศักยภาพการเตรียมความพร้อมของชาติในการเผชิญกับภาวะสงครามและวิกฤตการณ์ความมั่นคงอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ และ นโยบายที่ ๑๔ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศ สนับสนุนภารกิจที่ไม่ใช่การสงคราม และสามารถนึกกำลังของกองทัพกับทุกภาคส่วนในการเผชิญกับภัยคุกคามด้านการป้องกันประเทศในทุกรูปแบบ

๒.๒ หมวดแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้มีการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ รองรับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายที่ ๑๓ เพื่อให้ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเป็นทิศทางหลักและแนวทางหลักในการเผชิญกับภาวะไม่ปกติและการจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการจากการเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยให้ทุกภาคส่วนพร้อมสนับสนุนการเตรียมพร้อมของชาติร่วมกันในลักษณะประชารัฐ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับต่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันประเทศ รองรับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายที่ ๑๔ เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามทางทหาร

๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับความมั่นคงทุกรูปแบบไว้ในยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความมั่นคงในการพัฒนาประเทศระยะยาวตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ที่มีความสำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา และการทหาร เช่น ประเทศไทยสามารถรับมือ

กับภัยความมั่นคง มีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาชาติเพิ่มขึ้น สามารถรับมือกับภัยจากการก่อการร้าย ภัยความมั่นคงทางไซเบอร์ และสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๔. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกรอบและทิศทางให้หน่วยงานทุกภาคส่วนตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับประเทศ สามารถปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตั้งแต่ระยะก่อนเกิดภัยขณะเกิดภัยและหลังเกิดภัยอย่างเป็นระบบ มีทิศทางเดียวกัน และเสริมกำลังกันอย่างบูรณาการ และเพื่อจัดระบบการดำเนินงานและการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ไว้รองรับสถานการณ์สาธารณภัย ตามลักษณะความเสี่ยงภัยให้แก่หน่วยงานทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับประเทศทั้งในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย โดยมีขอบเขตสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘” ให้เป็นไปตามความหมาย “สาธารณภัย” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้ “อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้นอุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้ความหมายรวมถึงภัยทางอากาศและก่อวินาศกรรมด้วย” และมีแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) ๑๘ ส่วนงาน ได้แก่ (๑) ส่วนงานคมนาคม (๒) ส่วนงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (๓) ส่วนงานสาธาณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน (๔) ส่วนผจญเพลิง (๕) ส่วนงานการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (๖) ส่วนงานสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (๗) ส่วนงานการสนับสนุนทรัพยากรทางทหาร (๘) ส่วนงานการแพทย์และสาธารณสุข (๙) ส่วนงานการค้นหาและกู้ภัย (๑๐) ส่วนงานสารเคมี วัตถุอันตราย และกัมมันตรังสี (๑๑) ส่วนงานการเกษตร (๑๒) ส่วนงานพลังงาน (๑๓) ส่วนงานรักษาความสงบเรียบร้อย (๑๔) ส่วนงานการฟื้นฟูเศรษฐกิจ การศึกษา และวัฒนธรรม (๑๕) ส่วนงานการต่างประเทศ (๑๖) ส่วนงานการประชาสัมพันธ์และการจัดการข้อมูลข่าวสาร (๑๗) ส่วนงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๑๘) ส่วนงานงบประมาณและการบริจาค

๕. แผนฉันทกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมตามแผนการฉันทกกำลังและทรัพยากรสนับสนุนการปฏิบัติการของฝ่ายทหารตามแผนป้องกันประเทศ หรือภารกิจเพื่อความมั่นคงที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลตั้งแต่ภาวะปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความประสานสอดคล้องและเป็นระบบตามหน้าที่และขีดความสามารถ

ที่ได้กำหนดไว้ในภารกิจของแต่ละหน่วยงาน โดยสามารถดำเนินการฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อ
การป้องกันประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสานสอดคล้องกันตั้งแต่ในภาวะปกติ
โดยการระดมทรัพยากรทั้ง ๑๐ ด้าน ได้แก่ ด้านกำลังคน ด้านอาหาร ด้านน้ำ ด้านการคมนาคม
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านอุตสาหกรรมและ
ปัจจัยการผลิต ด้านเชื้อเพลิงและพลังงานด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
และอื่นๆ จากส่วนราชการพลเรือน รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนมาสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจ
ป้องกันประเทศตั้งแต่ในภาวะปกติได้อย่างเพียงพอและทันเวลา รวมทั้งให้สามารถประสานและ
ดำเนินการด้านกิจการพลเรือนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนป้องกันประเทศ
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก ง

นิตยภัต

ภาคผนวก ง นิยามศัพท์

๑. **การก่อวินาศกรรม** หมายถึง การกระทำใดๆ อันเป็นการมุ่งเน้นทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวนขัดขวางห่วงโซ่ใยระบบการปฏิบัติงานใดๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคล อันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การเศรษฐกิจและสังคม โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

๒. **การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)** หมายถึง การจัดระบบและบริหารจัดการทรัพยากรและความรับผิดชอบเพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินทุกรูปแบบ

๓. **การเตรียมพร้อมด้านทรัพยากร** หมายถึง การเตรียมบัญชีทรัพยากรอันได้แก่คน สิ่งของ อุปกรณ์ ภูมิ ระเบียบ ที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและภัยด้านความมั่นคงตั้งแต่ในภาวะปกติ และสามารถนำทรัพยากรดังกล่าวมาใช้ได้อย่างเหมาะสมและทันการณ์

๔. **การเตรียมพร้อมแห่งชาติ** หมายถึง การเตรียมการด้านต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรชุมชน และ ภาคประชาชน ตั้งแต่ในภาวะปกติ เพื่อให้มีนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน แนวทางดำเนินการ มาตรการ และกิจกรรม เพื่อป้องกัน ลดผลกระทบ บรรเทา และระงับสถานการณ์ในภาวะไม่ปกติ

๕. **การบริหารจัดการเชิงรุกแบบเบ็ดเสร็จ (Proactive Comprehensive Management)** หมายถึง การบริหารงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติตั้งแต่ในภาวะปกติ โดยมีการป้องกัน การเตรียมพร้อม การลดผลกระทบ การปรับตัว การบริหารจัดการขณะเกิดเหตุ ไปจนถึงการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างทั่วถึง

๖. **การระดมสรรพกำลังของชาติ** หมายถึง การดำเนินการเพื่อรวบรวมและจัดระเบียบทรัพยากรของชาติ ทำให้ทรัพยากรของชาติอยู่ในลักษณะพร้อมที่จะนำไปใช้ และใช้ทรัพยากรที่เตรียมไว้แล้วนั้น สนองความต้องการที่จะเกิดขึ้นในภาวะไม่ปกติ

๗. **การระดมสรรพกำลังเพื่อการทหาร** หมายถึง การดำเนินการรวบรวมทรัพยากรของชาติ เพื่อสนับสนุนทางการทหาร ซึ่งประกอบด้วยการระดมสรรพกำลังทางทหารกับการระดมสรรพกำลังทางอุตสาหกรรมเพื่อการทหาร

๘. **การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)** หมายถึง กระบวนการกำหนดลักษณะ ขนาด หรือขอบเขตของความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้นและประเมินสถานะการเปิดรับต่อความเสี่ยง (Exposure) ความเปราะบาง (Vulnerability)

และศักยภาพ (Capacity) ในการรับมือของชุมชนที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่งๆ ซึ่งมีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างมีระบบ

๙. **ความมั่นคงแห่งชาติ** หมายความว่า ภาวะที่ประเทศปลอดภัยจากภัยคุกคามต่อเอกราชอธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ หรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่างๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

๑๐. **ภัยคุกคาม** หมายความว่า ภาวะหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคง ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง สลับซับซ้อน หากไม่ดำเนินการแก้ไขจะเกิดผลกระทบในวงกว้างต่อความมั่นคงแห่งชาติ

๑๑. **ภัยจากการสู้รบ** หมายถึง ภัยอันเกิดจากการกระทำของข้าศึกในภาวะไม่ปกติ และหมายรวมถึงสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในภาวะดังกล่าวด้วย

๑๒. **ภาวะไม่ปกติ** หมายถึง สถานการณ์ระหว่างเวลาที่ประเทศมีภัยความมั่นคง สาธารณภัย สถานการณ์ฉุกเฉิน และ สถานการณ์วิกฤติ จนถึงขั้นต้องมีการระดมสรรพกำลังของทุกฝ่ายในชาติ เพื่อผนึกกำลังในการแก้ปัญหาดังกล่าว

๑๓. **ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS)** หมายถึง แนวทางในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภัยทุกประเภทอย่างมีมาตรฐานในพื้นที่เกิดเหตุ ตั้งแต่เหตุฉุกเฉินขนาดเล็กไปจนถึงเหตุฉุกเฉินที่มีความซับซ้อน โดยผู้ปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการร่วมกันได้ภายใต้การบัญชาการแบบรวมศูนย์ (Unified Command) โดยปกติมีการจัดโครงสร้างระบบเพื่อการปฏิบัติงานใน ๕ สายงานหลัก คือ ส่วนบัญชาการ (Command) ส่วนปฏิบัติการ (Operation) ส่วนแผนงาน (Planning) ส่วนสนับสนุนกำลังบำรุงหรือโลจิสติกส์ (Logistics) และส่วนการเงิน/การบริหารจัดการ (Finance/Administration) ซึ่งมีความยืดหยุ่นในการปรับลดหรือขยายส่วนงานที่อาจจำเป็นหรือไม่จำเป็นต้องใช้งาน ขึ้นอยู่กับลักษณะของเหตุการณ์นั้นๆ

๑๔. **โรคติดต่ออุบัติใหม่** หมายถึง โรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อใหม่ (New Infectious Disease) โรคติดต่อที่พบในพื้นที่ใหม่ (New Geographical Areas) โรคติดต่ออุบัติซ้ำ (Re-emerging Infectious Disease) เชื้อก่อโรคที่ดื้อต่อยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial Resistant Organism) และเหตุการณ์จูงใจกระทำของมนุษย์ด้วยสารชีว

๑๕. **วิกฤตการณ์ความมั่นคง** หมายถึง เหตุการณ์อันเกิดจากการกระทำของธรรมชาติ และการกระทำของมนุษย์ ตามกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร การป้องกันประเทศ และ กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความมั่นคงของชาติ ความมั่นคงปลอดภัยของประชาชนและประเทศ จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการด้วยการผนึกกำลังและทรัพยากรของหน่วยงานรัฐและทุกภาคส่วนในชาติ เพื่อให้สถานการณ์กลับคืนสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

๑๖. **สาธารณภัย** หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ และให้หมายรวมถึงภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรม ตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ภาคผนวก จ

อธิษฐานศัพท

ภาคผนวก จ อภิธานศัพท์

๑. กรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓ (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030: SDRR) เพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยและลดการสูญเสียชีวิต ทรัพย์สิน และสุขภาพ ตลอดจนความสูญเสียต่อสินทรัพย์ทางเศรษฐกิจ กายภาพ สังคม และสภาพแวดล้อมของบุคคล ธุรกิจ ชุมชน และประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมี เป้าหมาย คือ ป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่ พร้อมทั้งลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมตามมาตรการทางเศรษฐกิจ โครงสร้าง กฎหมาย สุขภาพ วัฒนธรรม การศึกษา สภาพแวดล้อม เทคโนโลยี การเมือง และมาตรการเชิงสถาบัน (Institutional) ที่มีการบูรณาการและลดความเหลื่อมล้ำในการป้องกัน รวมถึงการทำให้ความล่อแหลมและความเปราะบางต่อสาธารณภัยลดลงด้วย ตลอดจนการเพิ่มให้มีการเตรียมความพร้อมมากขึ้นเพื่อการเผชิญเหตุและ ฟื้นฟูอันนำไปสู่ความสามารถที่จะรับมือและฟื้นคืนกลับ (Resilience) ได้ในระยะเวลาที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุถึงการรักษาระดับความเข้มข้นของก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศให้คงที่ อยู่ในระดับที่ปลอดภัยจากการแทรกแซงของมนุษย์ที่เป็นอันตรายต่อระบบภูมิอากาศ การรักษาระดับดังกล่าวต้องดำเนินการในระยะเวลาเพียงพอที่จะให้ระบบนิเวศปรับตัว โดยไม่คุกคามต่อการผลิตอาหารของมนุษย์และการพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างยั่งยืน โดยหลักการของอนุสัญญาฯ คือ

๑) ประเทศภาคีควรจะปกป้องระบบภูมิอากาศเพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติทั้งในปัจจุบันและอนาคตบนหลักการของความเท่าเทียม (Equity) การรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกัน (Common but Differentiated Responsibilities) และความสามารถของแต่ละประเทศ (Capabilities) นอกจากนี้ ประเทศอุตสาหกรรมต้องเป็นผู้นำในการต่อสู้กับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒) ความต้องการของประเทศกำลังพัฒนาที่มีสถานะเปราะบางต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศควรได้รับการพิจารณาอย่างเต็มที่

๓) ประเทศภาคีควรมีมาตรการป้องกันไว้ก่อน (Precautionary) เพื่อคาดการณ์ ป้องกัน หรือลดสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยนโยบายและมาตรการต่างๆ ในการรับมือกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศควรมีความคุ้มค่าในการลงทุน (Cost-effective) เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อโลกโดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุด

๔) ประเทศภาคีควรให้การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่จะปกป้องการเปลี่ยนแปลงระบบภูมิอากาศจากการกระทำของมนุษย์นั้น ควรเป็นมาตรการที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ของแต่ละประเทศ

๕) ประเทศภาคีควรมีความร่วมมือในการส่งเสริมการสนับสนุนทางการเงินและการเปิดกว้างของระบบเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การเจริญเติบโตและการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา

๓. กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๑ (the 21st Conference of the Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change: COP21) การจัดการประชุม Conference of Parties หรือ COP เป็นการประชุมของประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) เพื่อติดตามความก้าวหน้าและกระตุ้นการดำเนินงานภายใต้มาตรการ กลยุทธ์ หรือแนวทางที่กำหนดไว้ของ UNFCCC ในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกระหว่างประเทศ รวมถึงประเด็นความมั่นคงทางอาหารและการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยการประชุม COP สมัยที่ ๒๑ หรือเป็นที่รู้จักกันในชื่อ the 2015 Paris Climate Conference มีเป้าหมายสำคัญ คือ การตกลงกันเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อตกลงใหม่ที่จะมาแทนที่พิธีสารเกียวโต ซึ่งหมดอายุลงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ทั้งนี้ ที่ประชุมบรรลุข้อตกลงร่วมกันหนึ่งเดียว คือ “ข้อตกลงปารีส” (Paris Agreement) ซึ่งจะจำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกเฉลี่ยไม่เกิน ๒ องศาเซลเซียส จากยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม และหากเป็นไปได้จะจำกัดไม่เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส โดยแต่ละประเทศจะทบทวนเป้าหมายการลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ทุกๆ ๕ ปี หลังจากที่ข้อตกลงฉบับนี้เริ่มมีผลบังคับใช้ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ หรือ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔. กลุ่ม G77 คือ กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่มีความแตกต่างและหลากหลายในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมีสหประชาชาติเป็นแนวร่วม (Coalition) อย่างหลวมๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน และเสริมสมรรถภาพการเจรจาในสหประชาชาติ โดยแรกเริ่มมีสมาชิกก่อตั้ง ๗๗ ประเทศ ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖ องค์การมีสมาชิกเพิ่มเป็น ๑๓๔ ประเทศ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้รับโอกาสในการทำหน้าที่ประธานกลุ่ม G77 ในวาระปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๕. การทูตเชิงป้องกัน (Preventive Diplomacy: PD) มีเจตนารมณ์คือการตัดไฟแต่ต้นลม ด้วยความเชื่อที่ว่า การจะไม่ให้สงครามนั้นเกิด จำเป็นที่จะต้องสร้างการป้องกันเอาไว้ก่อนดังนี้

๑) ช่วงสภาวะสันติภาพที่มีเสถียรภาพ (Stable Peace) ก่อนเข้าสู่สภาวะสันติภาพที่ไร้เสถียรภาพ (Unstable Peace) นั้น จะดำเนินการทางการเมือง (Peacetime Diplomacy or Politics) เข้าดำเนินการแก้ไขความขัดแย้ง ซึ่งนับว่าเป็นช่วงของขาขึ้นของความขัดแย้ง เช่น เอลซัลวาดอร์ ๑๙๙๕ รัสเซีย ๑๙๙๓ แอฟริกาใต้ ๑๙๙๕ และ สหรัฐอเมริกา - จีน ๑๙๙๕ เป็นต้น ส่วนในช่วงขาลงจากสภาวะสันติภาพที่ไร้เสถียรภาพ (Unstable Peace) มาเป็นสภาวะสันติภาพที่มีเสถียรภาพ (Stable Peace) จะดำเนินการทางการเมืองด้วยการสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้ง (Post-conflict Peace Building)

๒) ช่วงสภาวะสันติภาพที่ไร้เสถียรภาพ (Unstable Peace) ก่อนเข้าสู่สภาวะวิกฤตการณ์ (Crisis) จะดำเนินการทางการเมืองด้วยการทูตเชิงป้องกัน เพื่อพยายามป้องกันไม่ให้ความขัดแย้งขยายตัวต่อไปเป็นวิกฤตการณ์ เช่น โคโซโว ๑๙๙๒ และ กัมพูชา ๑๙๙๕ ในช่วงขาลงก็เช่นกัน จะดำเนินการทางการเมืองด้วยการสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้ง

๖. การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers Meeting: ADMM) เป็นการดำเนินงานในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political – Security Community: APSC) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ จัดการประชุมปีละ ๑ ครั้ง การมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคผ่านกลไกการหารือและความร่วมมือทางด้านทหารและความมั่นคง เน้นความโปร่งใสและเปิดเผย ก่อให้เกิดความไว้วางใจและสร้างความเชื่อมั่นระหว่างกัน โดยการประชุมจะเป็นการสร้างแนวทางให้กับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการทหารเพื่อให้เกิดความร่วมมือทั้งภายในอาเซียนและระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาในการประชุม ADMM Plus ซึ่งปัจจุบันมีประเทศคู่เจรจา ๘ ประเทศ ได้แก่ เครือรัฐออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สหพันธรัฐรัสเซีย และสหรัฐอเมริกา ซึ่งแต่เดิมเป็นการประชุมที่จัดขึ้นทุก ๓ ปี ต่อมาเปลี่ยนเป็นจัดขึ้นทุก ๒ ปี ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

๗. การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF) คือ เวทีสำหรับปรึกษาหารือ (Consultative Forum) ที่มีผู้แทนฝ่ายการทูตและการทหารเข้าร่วมการประชุม โดยมีการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ณ กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อมุ่งส่งเสริมสันติภาพโดยการเสริมสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ ความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีในเรื่องที่เกี่ยวกับการเมืองและความมั่นคงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาและประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยกำหนดพัฒนาการของกระบวนการ ARF เป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) ส่งเสริมการสร้าง ความไว้วางใจกัน (Confidence Building)

๒) การพัฒนาการทูตเชิงป้องกัน (Preventive Diplomacy) และ ๓) การแก้ไขความขัดแย้ง (Conflict Resolution)

ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมการประชุมฯ ทั้งสิ้น ๒๗ ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ ร่วมด้วยประเทศคู่เจรจา/ผู้สังเกตการณ์ของอาเซียน และประเทศอื่นในภูมิภาค ได้แก่ เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ แคนาดา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินเดีย ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี มองโกเลีย นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน รัฐเอกราชปาปัวนิวกินี สหพันธรัฐรัสเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป

๘. การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (Crisis Management Exercise: C-MEX)

มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบกระบวนการวางแผนและนำแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมด้านความมั่นคงของประเทศไปสู่การปฏิบัติ เพื่อทดสอบระบบบัญชาการเหตุการณ์ของหน่วยงาน คณะกรรมการ ศูนย์ปฏิบัติการ ในระดับนโยบาย ระดับอำนวยการ และระดับจังหวัด และเพื่อทดสอบระบบการประสานแผนและแนวทางการปฏิบัติของหน่วยงานพลเรือน ตำรวจ ทหาร กรณีเกิดภัยอันส่งผลกระทบรุนแรงในกรอบนโยบาย/ยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการฝึกดังกล่าวได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยหลักรับผิดชอบการฝึก

๙. การฝึกซ้อมการบรรเทาภัยพิบัติภายใต้กรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (ASEAN Regional Forum Disaster Relief Exercise: ARF DiREx) คือ การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เป็นความร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐฝ่ายพลเรือนและทหารในการฝึกซ้อมการบริหารจัดการ เพื่อรับมือกับภัยพิบัติขนาดใหญ่ ซึ่งสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนทักษะความเชี่ยวชาญและแนวทางการปฏิบัติ เพื่อรับมือภัยพิบัติระหว่างประเทศสมาชิก ARF ผ่านการปฏิบัติการและยุทธวิธีของหน่วยงานภาครัฐของประเทศสมาชิก และองค์กรระหว่างประเทศระดับภูมิภาค อาทิ สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) ศูนย์ประสานงานด้านมนุษยธรรมของอาเซียน (ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance: AHA Centre) ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย (Asian Disaster Preparedness Center: ADPC) สำนักงานเพื่อการประสานงานด้านมนุษยธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs: UNOCHA) และ สหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (International Federation of

Red Cross and Red Crescent: IFRC) โดยจะเน้นนำการฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (Table Top Exercise: TTX) และระดับของยุทธวิธี ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมาปรับใช้กับการฝึกภาคสนาม (Field Training Exercise: FTX)

๑๐. การฝึกซ้อมแผนการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินจากภัยพิบัติในระดับภูมิภาคของอาเซียน (ASEAN Regional Disaster Emergency Response Simulation Exercises: ARDEX) คือ การฝึกซ้อมการเผชิญเหตุภัยพิบัติฉุกเฉินระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่มีที่มาจากความร่วมมือในด้านการจัดการภัยพิบัติของภูมิภาคอาเซียน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ อาเซียนได้ร่วมกันจัดทำความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (AADMER) ซึ่งมีสาระสำคัญคือ การจัดตั้งกลไกระดับภูมิภาคและการจัดทำแนวทางในการดำเนินความร่วมมือระหว่างกันในกรณีเกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่ขึ้นในประเทศใดประเทศหนึ่งในอาเซียน

ความตกลง AADMER ได้กำหนดให้มีการจัดทำมาตรฐานวิธีปฏิบัติ (Standard Operating Procedure: SOP) ๓ ประการ คือ ๑) ระดมทรัพยากรในอาเซียนเพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์ภัยพิบัติขนาดใหญ่ ๒) การใช้สินทรัพย์ทางทหารและพลเรือนสำหรับการบรรเทาทุกข์ และการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน และ ๓) การประสานงานสำหรับการปฏิบัติการร่วมในการบรรเทาทุกข์และการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน ต่อมาได้มีการพัฒนา SOP เป็นเอกสารที่เรียกว่า “มาตรฐานวิธีการปฏิบัติสำหรับระบบการเตรียมพร้อมและการประสานงานในการปฏิบัติการร่วมของภูมิภาคอาเซียนในการบรรเทาภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน” (ASEAN Regional Disaster Simulation Exercise: SASOP) ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุม ๒ เรื่องหลัก คือ ๑) การเตรียมความพร้อมก่อนเกิดภัยพิบัติ และ ๒) แนวทางขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดภัยเกิดขึ้น และเพื่อให้การพัฒนา SASOP เป็นไปอย่างต่อเนื่อง อาเซียนจึงได้จัดกิจกรรมการฝึกซ้อมแผนเผชิญภัยพิบัติฉุกเฉินระดับภูมิภาคของอาเซียน (ARDEX) ขึ้นในทุกปี

๑๑. ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response: AADMER) คือ การกำหนดกรอบความร่วมมือกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ ในลักษณะครบวงจร ทั้งก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีกลไกที่มีประสิทธิภาพที่สามารถลดความเสียหายจากภัยพิบัติต่อชีวิต และต่อทรัพย์สินของสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิกอาเซียน และเพื่อร่วมกันตอบโต้สถานการณ์ภัยพิบัติฉุกเฉิน โดยร่วมมือกันระดับชาติและขยายความร่วมมือไปยังระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติต่อไป ซึ่งจะมุ่งดำเนินการภายในกรอบของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑๒. **ความร่วมมือใต้ - ใต้ (South - South Cooperation)** คือ ความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาเป็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการที่ประเทศกำลังพัฒนาให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายหลังจากที่ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและวิชาการที่ประเทศที่พัฒนาแล้วได้ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนามีแนวโน้มลดลงและมีการนำเงื่อนไขอื่นๆ มาผูกกับการให้ความช่วยเหลือมากขึ้น อาทิ ประเด็นสิ่งแวดล้อม โดยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการระหว่างประเทศกำลังพัฒนานี้ จะเป็นทั้งในลักษณะของการให้ทุนการศึกษา/ทุนฝึกอบรม/ทุนดูงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/วัสดุอุปกรณ์ของประเทศใดประเทศหนึ่งแต่ฝ่ายเดียว อาทิ การให้ความร่วมมือด้านทุนฝึกอบรมระยะสั้นในสาขาการเกษตรของประเทศไทยแก่ประเทศในแอฟริกา และในลักษณะของการแลกเปลี่ยนความร่วมมือระหว่างกัน

๑๓. **ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ระดับตติยภูมิ (Medical Emergency Response Team: MERT)** คือ ชุดปฏิบัติการที่ได้รับการเตรียมความพร้อมด้านการรักษาพยาบาลฉุกเฉินในภาวะภัยพิบัติ โดยมีเป้าหมาย ๕ ประการ ได้แก่ ๑) เพื่อปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ในการช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยในยามภัยพิบัติ ให้รอดชีวิต ลดความพิการและความทุกข์ทรมานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ในขณะนั้น ๒) เพื่อนำผู้เจ็บป่วยส่งต่อไปยังสถานพยาบาลที่เหมาะสม เพื่อการรักษาแบบเฉพาะเจาะจงอย่างต่อเนื่อง ๓) เพื่อทำงานแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ภัยพิบัติ ๔) เพื่อให้การสนับสนุนพื้นที่ที่เกิดภัยพิบัติเมื่อถูกร้องขอหรือเมื่อได้รับคำสั่งจากสายบังคับบัญชา โดยต้องมีทรัพยากรและความสามารถในการสนับสนุนพื้นที่ภัยพิบัติได้ประมาณ ๓ - ๔ วัน และต้องไม่รบกวนหน่วยงานในพื้นที่เกิดภัยพิบัติ และ ๕) เพื่อเตรียมความพร้อมในการรวมทีมเพื่อออกไปปฏิบัติการกิจได้อย่างรวดเร็วภายใน ๖ - ๑๒ ชั่วโมง เมื่อได้รับการร้องขอหรือได้รับคำสั่ง

๑๔. **ชุดเผชิญเหตุสถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Response Team: ERT)** คือ หน่วยปฏิบัติการกรณีเกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีความรุนแรงทุกประเภท รวมถึงสามารถสนธิกำลังปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทันทีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ปัจจุบันมีชุด ERT ปฏิบัติงานประจำอยู่หน่วยงานส่วนกลาง ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๑ - ๑๘ และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดในพื้นที่เสี่ยงภัยขนาดใหญ่ของประเทศ ซึ่งมีความพร้อมปฏิบัติหน้าที่เผชิญเหตุและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในสถานการณ์วิกฤตขนาดใหญ่อย่างเต็มกำลัง ทั้งนี้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้วางแผนพัฒนา ERT ให้มีประสิทธิภาพโดยพัฒนาศักยภาพให้เป็นทีมค้นหาและกู้ภัยในเขตเมือง (Urban Search and Rescue: USAR) พร้อมจัดหาอุปกรณ์กู้ภัยสนับสนุนการปฏิบัติงานของชุด ERT ให้เทียบเท่าและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานสากลทั้งในระดับประเทศและภูมิภาคอาเซียน

๑๕. **ทีมกู้ภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย (HazMat Team)** คือ กลุ่มบุคคลที่มีบทบาทรับผิดชอบที่จะเข้าไปปฏิบัติงานใน *จุดอันตราย* เวลาเกิดอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีและวัตถุอันตราย โดยมีหน้าที่ทั้งควบคุมสถานการณ์ อาทิ การรั่วของสารเคมีและประสานงานหน่วยสนับสนุนที่ปฏิบัติงานใน *จุดปลอดภัย* เวลาเกิดอุบัติเหตุ หรือทีมบริการการแพทย์ฉุกเฉิน (Emergency Medical Service (EMS) Responders) เพื่อทำการกู้ชีพ ลดการปนเปื้อนสารเคมี และปฐมพยาบาลเบื้องต้นต่อผู้ประสบภัยก่อนนำส่งโรงพยาบาลต่อไป

๑๖. **เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)** คือ เป้าหมายการพัฒนาของโลกที่ต่อเนื่องจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) ที่องค์การสหประชาชาติได้กำหนดขึ้นตามกระบวนทัศน์ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้มีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๘ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๗๓ ครอบคลุมระยะเวลา ๑๕ ปี มีเป้าหมายทั้งสิ้น ๑๗ ประการ

๑๗. **พิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol)** คือ พิธีสารภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) โดยตั้งชื่อขึ้นตามสถานที่ในการเจรจาที่เมืองเกียวโต ประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งมีข้อผูกพันทางกฎหมาย (Legal Binding) โดยประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ จากระดับการปล่อยในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๕๕ โดยปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ตามการแบ่งภาคีสมาชิกเป็นกลุ่มประเทศต่างๆ ๓ กลุ่ม คือ

๑) ประเทศในภาคผนวกที่ ๑ (Annex I Countries) หมายถึง กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว (Developed Country) ในองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) และประเทศในกลุ่มยุโรปกลาง ยุโรปตะวันออก และ สหพันธรัฐรัสเซีย ที่เรียกรวมกันว่า “กลุ่มประเทศกำลังเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจเป็นระบบตลาดเสรี” (Economic in Transition: EIT) ซึ่งมีพันธกรณีในการจำกัด และการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกให้อยู่ในระดับเดียวกับปี พ.ศ. ๒๕๓๓

๒) ประเทศในภาคผนวกที่ ๒ (Annex II Countries) หมายถึง กลุ่มประเทศ OECD ในภาคผนวกที่ ๑ ซึ่งมีพันธะพิเศษในการกระจายเงินทุน เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิธีการปฏิบัติในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแก่ประเทศกำลังพัฒนา

๓) ประเทศนอกภาคผนวกที่ ๑ (Non-Annex I) หมายถึง ประเทศที่กำลังพัฒนา (Developing Country) ทั้งหมด ซึ่งไม่มีพันธกรณีในการลดก๊าซเรือนกระจก มีทั้งสิ้น ๑๕๐ ประเทศ

๑๘. **มาตรการสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน (Confidence Building Measures: CBMs)** คือ มาตรการเพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง และการทหาร เพื่อลดความหวาดระแวง ลดความขัดแย้ง และสร้างความมั่นใจระหว่างสองฝ่าย หรือหลายๆ ฝ่าย อันเป็นการส่งเสริมการทูตเชิงป้องกัน ทั้งนี้ CBMs เป็นกระบวนการที่สำคัญในการประกอบการประชุม ARF

๑๙. **วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (The 2030 Agenda for Sustainable Development)** มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อมุ่งขจัดความยากจนในทุกมิติและทุกรูปแบบ สานต่อภารกิจที่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จภายใต้เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs) และเน้นการพัฒนาที่สมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนใน ๓ มิติ ที่เอื้อต่อกันและแบ่งแยกมิได้ วาระดังกล่าวได้รับการรับรองจากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ (The 70th Session of the United Nations General Assembly) ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา มีประเทศสมาชิก ๑๙๓ ประเทศ

๒๐. **ศูนย์ข้อมูลร่วม (Joint Information Center: JIC)** คือ หน่วยปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่สารนิเทศหรือเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ โดยมีหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ในช่วงเวลาที่เกิดวิกฤตการณ์

๒๑. **ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน (Asean Center of Military Medicine: ACMM)** จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยเป็นความร่วมมือของประเทศสมาชิกอาเซียน และได้รับการสนับสนุนจากประเทศที่มีความพร้อม อาทิ สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ ป้องกันและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ รวมถึงการแบ่งปันประสบการณ์ ข้อมูล และทักษะความรู้ ในการฝึกหัดระหว่างเจ้าหน้าที่แพทย์ทหารของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจา

๒๒. **หน่วยทำลายล้างวัตถุระเบิด (Explosive Ordnance Disposal: EOD)** คือ หน่วยที่รับผิดชอบในการตรวจค้นพิสูจน์ทราบ รายงาน ประเมินค่า ทำการนิรภัย เก็บกู้ และทำลายสรรพาวุธระเบิดทั้งปวง ซึ่งได้ยิงหรือขว้างออกไป ทิ้งลงมา หรือวางไว้อยู่ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อที่ตั้งหน่วย กำลังพล ยุทโธปกรณ์ หรือการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ยังให้ความช่วยเหลือหน่วยงานอื่นในการทำลายขีดความสามารถของหน่วยงานนั้นๆ ด้วย

๒๓. **ASEAN +3** คือ กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศอื่นนอกกลุ่มอาเซียนอีก ๓ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี และประเทศญี่ปุ่น เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออก

๒๔. **ASEAN +6** คือ ครอบคลุมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศอื่นนอกกลุ่มอาเซียนอีก ๖ ประเทศ คือ สาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี เครือรัฐออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ และสาธารณรัฐอินเดีย

ภาคผนวก ฉ

บัญชีคำย่อ

ภาคผนวก ฉ บัญชีคำย่อ

บัญชีคำย่อหน่วยงาน

กค.	กระทรวงการคลัง
กต.	กระทรวงการต่างประเทศ
กปส.	กรมประชาสัมพันธ์
กษ.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กสทช.	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
กท.	กระทรวงกลาโหม
กอ.รมน.	กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
คค.	กระทรวงคมนาคม
ดศ.	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ตร.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ทบ.	กองทัพบก
ทร.	กองทัพเรือ
ทส.	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ทอ.	กองทัพอากาศ
บก.ทท.	กองบัญชาการกองทัพไทย
บมจ.กสท. โทรคมนาคม	บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
บมจ.ทีโอที	บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
ปค.	กรมการปกครอง
ปภ.	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
พณ.	กระทรวงพาณิชย์
พน.	กระทรวงพลังงาน
พม.	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
มท.	กระทรวงมหาดไทย
ยธ	กระทรวงยุติธรรม
รง.	กระทรวงแรงงาน
วท.	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ศตก.	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล
ศธ.	กระทรวงศึกษาธิการ
ศพอ.	ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน
ศภช.	ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
ศรชล.	ศูนย์ประสานงานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
สกก.	สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สกว.	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
สขช.	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
สคร.	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
สธ.	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สทป.	สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน)
สทอภ.	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
สธ.	กระทรวงสาธารณสุข
สปน.	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สพฉ.	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
สพธอ.	สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)
สมช.	สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
สวช.	สถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
สศช.	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สอท.	สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
สำนักงาน ก.พ.ร.	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
อก.	กระทรวงอุตสาหกรรม
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บัญชีคำย่อคำศัพท์

ภาษาไทย

กนจ.	คณะกรรมการนโยบายและบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
กบจ.	คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ
กผร.	จัดการฝึกอบรมกองทัพไทย
กรส.	การฝึกกระดุมสรวพกำลังเพื่อการทหาร

ชรบ.	ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน
ทลร.	หน่วยทำลายล้างวัตถุระเบิด
ทสปช.	ชุดไทยอาสาป้องกันชาติ
สปฉ.	แผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน
อส.	สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน

ภาษาอังกฤษ

AADMER	ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการบริหารจัดการภัยพิบัติและการตอบสนอง ต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน
ACMM	Asean Center of Military Medicine ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน
ADMM	ASEAN Defence Ministers Meeting การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน
ADPC	Asian Disaster Preparedness Center ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย
AHA Centre	ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance ศูนย์ประสานงานด้านมนุษยธรรมของอาเซียน
ARDEX	ASEAN Regional Disaster Emergency Response Simulation Exercises การฝึกซ้อมแผนการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินจากภัยพิบัติ ในระดับภูมิภาคของอาเซียน
ARF DiREx	ASEAN Regional Forum Disaster Relief Exercise การฝึกซ้อมการบรรเทาภัยพิบัติภายใต้กรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก
ARF	ASEAN Regional Forum การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

BCP	Business Continuity Plan แผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง
CBMs	Confidence Building Measures มาตรการสร้างความไว้วางใจ
C-MEX	Crisis Management Exercise การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ
COP21	The 21 st Conference of the Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศสมัยที่ ๒๑
EOD	Explosive Ordnance Disposal หน่วยทำลายล้างวัตถุระเบิด
ERT	Emergency Response Team ชุดเผชิญเหตุสถานการณ์ฉุกเฉิน
FTX	Field Training Exercise การฝึกภาคสนาม
G77	The Group of 77 กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นสมาชิกสหประชาชาติ จำนวน 77 ประเทศ
IFRC	International Federation of Red Cross and Red Crescent สหพันธ์สภาภชาชาติและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
JIC	Joint Information Center ศูนย์ข้อมูลร่วม
MERT	Medical Emergency Response Team ชุดแพทย์สนามฉุกเฉินระดับตติยภูมิ
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา
PD	Preventive Diplomacy การทูตเชิงป้องกัน

SDGs	Sustainable Development Goals เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
SFDRR	Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030 กรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓
SOP	Standard Operating Procedure มาตรฐานการปฏิบัติงาน
TTX	Table Top Exercise การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
UNOCHA	United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs สำนักงานเพื่อการประสานงานด้านมนุษยธรรมแห่งสหประชาชาติ

ภาคผนวก ช

สรุปข้อมูลกราฟฟิก (Infographic) ภาพรวมของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2564)

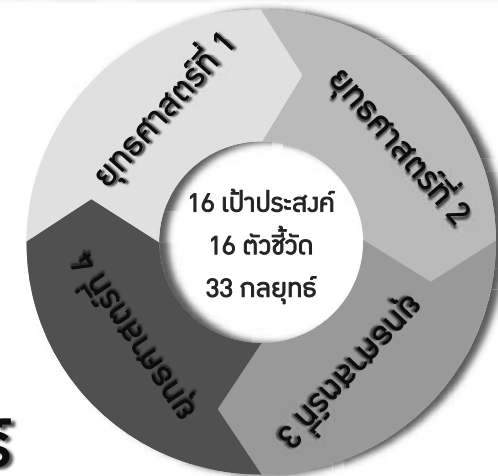
สถานการณ์ภัยคุกคาม

ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2564)

วิสัยทัศน์

“ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติที่ ทุกภาคส่วน
ตระหนัก เชื่อมัน พร้อมรับมือ และ จัดการความเสี่ยง
จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ อย่างบูรณาการ”

ประเด็นยุทธศาสตร์

1

การ พัฒนาศักยภาพ ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับ
ภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ

2

การเสริมสร้าง **ความเชื่อมั่น ภูมิคุ้มกัน** และ ศักยภาพ ของทุกภาคส่วน
ให้มีความตระหนัก และความเข้มแข็งร่วมกันในลักษณะ **ประชารัฐ**

3

การเสริมสร้าง **ความร่วมมือ** ด้านการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามกับ
ต่างประเทศ

4

การบริหารจัดการยุทธศาสตร์มีการบูรณาการและฉันทก้าลงในลักษณะ
หุ้นส่วนยุทธศาสตร์

กลไกการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2564)

